

Bijlagen bij begroting 2024

Bijlage A - Materieel evenwicht

Volgens de financiële toezichtkaders en de voorschriften beschreven in het BBV moet de begroting 2024, dan wel de meerjarenraming materieel in evenwicht zijn, waarbij structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Dit betekent dat het begrotingsresultaat 'geschoond' moet zijn van incidentele baten en lasten. Uitgaande van een totaal aan structurele lasten en structurele baten ziet het materieel begrotingsevenwicht er in meerjarig perspectief als volgt uit:

Bedragen x € 1.000		2024		2025		2026		2027	
Prg.		lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Begroting									
1	Mutaties reserve verkiezingen	142	220	142	220	142	220	142	143
1	Voortzetting Programma Angelslo	200							
2	Onttrekking calamiteitenfonds accommodaties		144						
2	Mutaties bestemmingsreserve SIOF		800	800		800			550
2	Onttrekking bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt		100						
2	Storting bestemmingsreserve SRLE	100		100					
2	Recreatieve ontwikkeling Bargerveen	300		300		300		300	
2	Ontwikkelfonds Emmen Centrum	250		250		250		250	
2	Werkbudgetten Circulaire Economie	250		250		250			
2	Emmen op kop	500							
2	Toekomstbestendige bedrijventerreinen	100							
2	Ontwikkeling Greenwise Campus Emmen	100		100		100		100	
3	Interventieteams	134		134		134			
5	Mutaties reserve grondexploitatie	1.906		428		683		224	277
5	Onttrekking bestemmingsreserve SIOF		940		940		940		940
5	Onttrekking bestemmingsreserve bodemsanering		515						
5	Vervolg Regiodeal Zuid- en Oost Drenthe	940		940		940		940	
5	Gebiedsontwikkeling Angelslo	100		100					
5	Verhoging energielasten gemeentelijk vastgoed	500		500					
5	Bodemplan/-sanering		515						
5	Bodemdaling		450						
7	Mutaties bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt	108		108	490				
7	Verwijderen parkeervoorziening P-Schapenveenweg				650				
7	Afboeken boekwaarde 31.12.2025 terrein P-schapenveenweg	100		100					
7	Integraal uitvoeringsplan bereikbaarheid Emmen Centrum	250							
8	Onttrekking reserve calamiteiten		199						
8	Ontwikkeling sport- en beweegcampus Emmen	200							
9	Onttrekking reserve calamiteiten		110		110		110		
9	Asiel en migratie	110		110		110			
10	Onttrekking reserve calamiteiten		117		58				
10	Onttrekking reserve fysieke leefomgeving		300		300		300		300
10	Onttrekking bestemmingsreserve bodemsanering		300		300				
10	Storting algemene reserve	6.400		9.400					
div	Overige reservemutaties < €100.000	62	222	104	155	62	155	62	155
div	Overige mutaties < €100.000	423		92					
Totaal incidentele lasten/baten		14.140	3.968	13.808	3.373	2.971	2.525	2.018	2.365
Saldo incidentele lasten/baten (A)		-10.173		-10.435		-447		347	
Begrotingsresultaat (B)		5.069		7.447		-3.569		-1.569	
Materieel evenwicht (B - A)		15.241		17.882		-3.122		-1.916	

*Alleen incidentele baten en lasten boven € 100.000 zijn opgenomen.

Voor het bepalen van het materieel evenwicht in de Begroting 2024 is de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' (van de provinciale toezichthouders) toegepast. In principe worden alle reservemutaties beschouwd als incidenteel tenzij het een amortisatiereserve betreft of een structurele toevoeging aan een reserve. In bovenstaande tabel zijn alle reservemutaties grijs weergegeven. Daarnaast zijn alleen incidentele baten en lasten groter dan € 100.000 opgenomen. Deze specifieke posten worden hierna nader toegelicht. Tot slot is nog een totaaloverzicht toegevoegd van alle incidentele en structurele reservemutaties per programma.

Voortzetting Programma Angelslo

Het programma Toekomstbestendig Angelslo eindigde formeel op 1 juli 2021. Omdat de inzet van het huidige programma Angelslo als positief wordt ervaren, is de intentie uitgesproken om het programma voort te zetten tot 1 januari 2025. Gezien de einddatum wordt dit budget dus als incidenteel aangemerkt.

Recreatieve ontwikkeling Bargerveen

Het budget is bedoeld voor co-financiering ten behoeve van investeringen in het natuurpark. Dit heeft een tijdelijk karakter en is daarom als incidenteel aangemerkt.

Ontwikkelfonds Emmen Centrum

Het gaat om een bijdrage van totaal € 1,0 miljoen verdeeld over 4 jaar en dus incidenteel.

Werkbudgetten Circulaire Economie

Het doel van de werkbudgetten is om in de komende jaren onderzoek te doen en bedrijven te stimuleren. Het gaat hierbij om een eerste extra impuls voor een periode van vier jaar, de dekking hiervoor komt uit de reserve SIOF.

Emmen op kop

Regelmatig passeren er in Emmen evenementinitiatieven met bovenregionale dan wel landelijke uitstraling. Om dergelijke grote evenementen mogelijk te maken is in het verleden het fonds 'Emmen op Kop' opgericht. Het voorstel is om een fonds 'Emmen op Kop 2.0' in te richten met een éénmalige voeding van € 500.000. Wanneer passende kansrijke evenementinitiatieven zich voor doen kan hierop een beroep worden gedaan.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

De huidige kaders voor de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen is vastgelegd in de bedrijventerreinenstructuurvisie (onderdeel van de structuurvisie werklocaties Emmen 2010-2020). Dit beleid voldoet niet meer aan de actuele vraagstukken in de gemeente. Het ontbreekt aan een gemeentelijke visie waar al deze zaken samenkomen. We willen dan ook de mogelijkheden verkennen die deze trends en ontwikkelingen ons brengen en vervolgens vertalen in een gemeentelijke visie en een aanpak met concrete acties. Om hieraan uitvoering te kunnen geven is een budget van € 100.000 nodig.

Ontwikkeling Greenwise Campus Emmen

Vanuit het programma Greenwise Campus Emmen wordt vorm en inhoud gegeven aan de integrale ontwikkeling van de Greenwise Campus. Er is (incidenteel) exploitatiebudget nodig voor onder andere onderzoek, voorbereiding en coördinatie (interne uren, externe ondersteuning en adviezen) van de ontwikkeling in de komende jaren; voor zover dat dit niet gedekt kan worden uit projectbudgetten en kredieten. Globaal indicatief wordt dit budget geschat op circa € 100.000 per jaar.

Interventieteams

Voor het organiseren en coördineren van integrale controles van bedrijven en personen en beslissen welke interne medewerkers en netwerkpartners nodig zijn om de controles uit te voeren is de inzet van 2 senior medewerkers nodig. Het gaat in eerste instantie om tijdelijke inzet voor 3 jaar, omdat we eerst ervaring op willen doen met deze manier van werken. Per fulltime medewerker is een bedrag van € 67.000 nodig, wat neerkomt op een totaal bedrag van € 134.000 voor twee medewerkers.

Vervolg Regiodeal Zuid- en Oost Drenthe

De gemeente Emmen werkt samen met vijf andere gemeenten en de provincie samen in de Regiodeal Zuid- en Oost Drenthe. Vanuit de deelnemers wordt incidenteel budget beschikbaar gesteld als co-financiering om grote projecten te kunnen realiseren. Voor de jaren tot en met 2027 is een bedrag aan financiering ad €865.000 begroot, met dekking uit het SIOF. Omdat gemeente Aa en Hunze zich heeft teruggetrokken wordt dit bedrag opgehoogd met € 75.000. Vanwege de beperkte looptijd is dit aangemerkt als incidenteel.

Verhoging energielasten gemeentelijk vastgoed

De markt voor energie is bijzonder onvoorspelbaar. Bij de kadernota zijn de budgetten al structureel verhoogd. Bij de begroting is nog eens incidenteel voor € 500.000 opgenomen voor drie jaar vanuit de verwachting dat daarna de energieprijzen zijn genormaliseerd of er voldoende (energiebesparende) maatregelen zijn genomen om dit binnen de reguliere begroting op te vangen.

Bodemdaling

De financiële consequenties voor de gemeente bij de aanpak van schade aan panden ten gevolge van bodemdaling is omgeven met onzekerheden. Dit is onder meer afhankelijk van de mate waarin inwoners gebruik maken van de gemeentelijke subsidieregeling "Funderingsonderzoek Bodemdaling gemeente Emmen", de mate waarin inwoners een beroep doen op het fonds Duurzaam Funderingsherstel en de politieke afweging die wordt gemaakt over de rol die de gemeente kan/wil spelen bij het afhandelen van geconstateerde schades uit funderingsonderzoeken. In 2024 moet rekening gehouden worden gehouden met circa €450.000 extra lasten. Vooralsnog is de verwachting dat dit incidenteel is.

Verwijderen parkeervoorziening P-Schapenveenweg

Het betreft een tijdelijke parkeervoorziening. De incidentele kosten voor het verwijderen van deze parkeervoorziening in 2025 worden geschat op circa € 650.000.

Afboeken boekwaarde 31.12.2025 terrein P-schapenveenweg

Op 14 september 2021 heeft het college besloten de huurovereenkomst onbebouwde grond met betrekking tot de gronden P-Schapenveenweg met de WMD voor de periode van 2016 tot en met 2025 aan te gaan. De gemeente heeft de verplichting de gronden in de oorspronkelijke staat (zijnde landbouwgrond) op te leveren aan WMD. In de begroting is rekening gehouden met de kosten voor opruimen/verwijderen, echter er resteert nog een boekwaarde eind 2025. Er is incidenteel extra afschrijving nodig in de jaren 2023 tot en met 2025 van € 100.000 om de boekwaarde naar € 0 te brengen.

Integraal uitvoeringsplan bereikbaarheid Emmen Centrum

In 2024 wordt een integraal uitvoeringsplan bereikbaarheid Emmen Centrum opgesteld. In dit plan worden de multimodale bereikbaarheidsprojecten in Emmen Centrum (hoofdstructuur) nader uitgewerkt in relatie tot de grote ontwikkelingen die naar verwachting in de komende 10 jaar gaan plaatsvinden. Voor verdere planvorming, onderzoek, verkenning en het opstellen van het integraal uitvoeringsplan in 2024 is naar verwachting een incidenteel budget van € 250.000 nodig.

Ontwikkeling sport- en beweegcampus Emmen

De integrale gebiedsontwikkeling van businesspark Meerdijk, in combinatie met de stadionontwikkeling van FC Emmen, tot een Sport- en Beweegcampus Emmen is van toegevoegde waarde voor zowel de gemeente Emmen, als voor de provincie Drenthe. De eerste fase van verkenning, onderzoek en voorbereiding loopt op dit moment. Voor de eventuele 2e fase van onderzoek, verkenning en voorbereiding is nog geen budget beschikbaar. Voor verder onderzoek, verkenning en voorbereiding is voor 2024 naar verwachting een incidenteel budget van circa € 200.000 nodig. Voor het budget 2024, geldt dat dit bedoeld is om, na een 'go' besluit in de volgende fase, de integrale gebiedsontwikkeling van de Sport- en Beweegcampus verder te onderzoeken en uit te werken. Voor deze nadere onderzoeken en voorbereiding zijn zowel interne uren (capaciteit), als externe kosten voor ondersteuning, advies en onderzoek nodig.

Asiel en migratie

We voorzien voor de komende jaren een toename van het aantal asielzoekers en als gevolg daarvan ook een stijging van de huisvestingstaakstelling voor statushouders. Daarnaast zien we ook dat de opgave om opvang en begeleiding te bieden aan Oekraïense ontheemden voor onze gemeente zal groeien. Dat betekent dat we tijdelijk onze inzet moeten vergroten om een aantal vraagstukken die zich in de komende jaren op landelijk, regionaal en lokaal niveau voordoen, het hoofd te kunnen bieden. De incidentele kosten voor het inhuren van een extra beleidsadviseur gedurende drie jaren worden geschat op €110.000 per jaar.

Reservemutaties

De overige posten betreffen stortingen en onttrekkingen aan reserves, die conform de handreiking 'Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten' als incidenteel worden aangemerkt.

Overzicht incidentele en structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Onderstaand overzicht geeft meerjarig inzicht in de structurele en incidentele toevoegingen en onttrekkingen per programma aan de reserves en sluit aan bij het overzicht van de baten en lasten in meerjarig perspectief zoals opgenomen in paragraaf 1.2 van de Financiële begroting.

	2024	2025	2026	2027
Incidenteel				
Onttrekkingen incidenteel				
Programma 1	-220.000	-220.000	-220.000	-143.278
Programma 2	-1.136.724	-874.814	-874.814	-624.814
Programma 5	-1.460.100	-945.000	-945.000	-1.222.000
Programma 7	-	-490.000	-	-
Programma 8	-199.000	-	-	-
Programma 9	-160.000	-110.000	-110.000	-
Programma 10	-716.688	-658.312	-300.000	-300.000
Toevoegingen incidenteel				
Programma 1	142.278	142.278	142.278	142.278
Programma 2	100.000	100.000	-	-
Programma 4	4.611	4.611	4.611	4.611
Programma 5	1.928.458	450.458	705.458	246.458
Programma 6	2.000	2.000	2.000	2.000
Programma 7	108.000	108.000	-	-
Programma 8	11.657	11.657	11.657	11.657
Programma 9	21.422	21.422	21.422	21.422
Programma 10	6.400.000	9.441.802	-	-
Totaal incidenteel	4.825.914	6.984.102	-1.562.388	-1.861.666
Structureel				
Onttrekkingen structureel				
Programma 4	-146.003	-146.003	-146.003	-146.003
Programma 5	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Programma 7	-31.600	-31.600	-31.600	-31.600
Programma 8	-224.350	-224.350	-190.922	-224.350
Programma 9	-29.089	-29.089	-29.089	-29.089
Toevoegingen structureel				
Programma 2	150.000	150.000	100.000	100.000
Programma 4	64.000	64.000	64.000	64.000
Programma 5	967.369	967.369	967.369	967.369
Programma 10	268.922	293.669	293.669	293.669
Totaal structureel	984.249	1.008.996	992.424	958.996
Totaal reservemutaties	5.810.163	7.993.098	-569.964	-902.670

Bijlage B - Nota reserves en voorzieningen

1. Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de wettelijke en gemeentelijke kaders aangaande reserves en voorzieningen opgenomen. In hoofdstuk 2 volgen de reserves en voorzieningen 2024. In hoofdstuk 3 wordt een meerjarig beeld gegeven van de reserves en voorzieningen tot en met 2028. In hoofdstuk 4 wordt een detailoverzicht weergegeven per reserve.

1.1 Wettelijk kader

Hieronder is het wettelijk kader vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) toegelicht.

Reserves

Reserves zijn de vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Bedrijfseconomisch gezien zijn reserves vrij te bestemmen (al kan het politiek bestuur aan bepaalde reserves een bestemming geven). De reserves worden onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves.

Algemene reserves (vrij vermogen)

Dit betreft de algemene reserve en algemene reserve grondexploitaties. Hieraan is geen bestemming verbonden.

Bestemmingsreserves

Dit betreft reserves waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven. Het kenmerk hiervan is dat de bestemming nog kan worden gewijzigd door de raad. Het wijzigen van de bestemming van een reserve heeft overigens meestal wel financiële en/of beleidsmatige consequenties. Ook de amortisatiereserves en de egalisatiereserves worden tot de bestemmingsreserves gerekend.

Amortisatiereserves

De amortisatiereserves zijn bedoeld om ontvangen investeringsbijdragen gedurende de gebruiksduur van het investeringsgoed in jaarlijkse termijnen ten gunste van de exploitatie te laten komen. Dit wordt gedaan omdat de investeringsbijdragen niet rechtstreeks op het actief in mindering mogen worden gebracht. Door amortisatie wordt een deel van de kapitaallasten opgevangen door een onttrekking aan de reserve.

Egalisatiereserves

Bestemmingsreserves die dienen om de kosten gelijkmatig over de jaren te verdelen (bijvoorbeeld de lasten van verkiezingen).

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Het gaat bij voorzieningen om min of meer onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden. Ook kunnen voorzieningen betrekking hebben op verplichtingen, samenhangend met het in de tijd onregelmatig gespreid zijn van bepaalde kosten of om ongewenste schommelingen op te vangen in tarieven.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Onder voorzieningen worden wettelijk verstaan:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in het voorafgaande begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Binnen de gemeente worden bij de verslaglegging twee types voorzieningen gehanteerd:

1. Voorzieningen
2. Voorzieningen gepresenteerd als waardevermindering

De voorzieningen die gepresenteerd worden als waardevermindering betreffen o.a. de voorzieningen voor oninbaarheid van debiteuren, de voorzieningen voor grondexploitaties, de voorziening voor stadionbedrijf Emmen bv en de voorziening aandelenkapitaal Wildlands.

1.2 Gemeentelijk kader

De nota reserves en voorzieningen vormt het gemeentelijk beleidskader voor de reserves en voorzieningen.

- In principe geen rentetoevoeging aan bestemmingsreserves, tenzij wettelijk verplicht dan wel specifiek door de raad besloten;
- Geen rentetoevoeging aan voorzieningen, tenzij sprake is van contante waarde c.q. een wettelijke verplichting;
- Alleen de raad kan een reserve of voorziening instellen.

Voor het vormen van reserves worden de volgende uitgangspunten gehanteerd;

- Voor het vormen van een reserve is altijd een expliciet besluit van de raad nodig. Dit kan bij vaststelling van de begroting, jaarrekening of een afzonderlijk raadsbesluit
- Uitgangspunt is een zo klein mogelijk aantal reserves; in eerste instantie wordt getracht om financiële ruimte binnen de meerjarenbegroting om te zetten in budgetten of te reserveren in de algemene reserve.
- Het beleid met betrekking tot reserves en voorzieningen moet simpel en transparant zijn
- Bij vorming van een reserve moet in het raadsvoorstel worden aangegeven: de naam, de grondslag en het doel van de reserve, evenals de wijze van voeding, de rentetoevoeging en het meerjarig perspectief van de reserve.

Voor het toevoegen of aanwenden van reserves worden de volgende uitgangspunten gehanteerd;

- Toevoeging en aanwending met meer dan € 400.000 gebeuren bij afzonderlijk raadsbesluit, tenzij door de raad is besloten om jaarlijks een bepaald saldo, of bepaalde uitgaven, te muteren op de betreffende reserve.
- Toevoeging en aanwending tot € 400.000 gebeuren bij afzonderlijk collegebesluit, tenzij door de raad is besloten om jaarlijks een bepaald saldo, of bepaalde uitgaven, te muteren op de betreffende reserve.
- Aanwendingen > € 400.000 passend binnen de voorwaarden en doelstelling van de reserve kunnen bij besluit begrotingswijzigingen, bestuursrapportage, begroting of jaarrekening aan de raad worden voorgelegd.
- Aanwendingen welke niet (geheel) passen binnen de voorwaarden en doelstelling van de reserve dienen bij afzonderlijk raadsbesluit te worden voorgelegd.

2. Reserves en voorzieningen 2024

2.1 Omvang reserves en voorzieningen

De geraamde omvang van de reserves en voorzieningen wordt hierna samengevat weergegeven. De indeling van de reserves en voorzieningen is overeenkomstig de BBV.

(bedragen x € 1.000)	stand			saldo 31-12-2024
	01-01-2024	vermeerdering	vermindering	
Algemene reserves	52.012	8.372	0	60.384
<u>Bestemmingsreserves</u>				
Egalisatiereserves	8.946	267	320	8.892
Amortisatiereserves	4.927	169	466	4.630
Reserve calamiteiten	20.456	0	737	19.719
Overige bestemmingsreserves	27.060	1.361	3.318	25.103
Totaal reserves	113.400	10.169	4.841	118.728
<u>Voorzieningen</u>				
Voorzieningen (zijnde waardeverminderinger	40.385	382	3	40.765
Subtotaal reserves en voorzieningen	153.785	10.551	4.843	159.493
Overige voorzieningen	14.168	385	1.329	13.225
Totaal reserves en voorzieningen	281.353	21.105	11.012	291.445

De bovenstaande gepresenteerde standen zijn op basis van genomen raadsbesluiten.

2.2 Nieuwe reserves en voorzieningen

Onderstaande reserves worden bij de begroting 2023 voor het eerst opgenomen in deze nota. Eerder is al besloten om deze reserves in te stellen.

Nieuwe reserves:

- Algemene reserve grondexploitatie
- Reserve duurzaamheid, klimaat en energie
- Reserve omgevingswet
- Reserve energietoeslag
- Reserve volkshuisvesting

3. Totaaloverzicht reserves en voorzieningen meerjarig

In onderstaande overzichten wordt per reserve het meerjarenperspectief geschetst. Dit perspectief is gebaseerd op de door de raad genomen besluiten.

3.1 Actieve reserves

(bedragen x € 1.000)	SALDO	SALDO	SALDO	SALDO	SALDO
	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
ALGEMENE RESERVE					
Algemene reserve	44.095	50.561	60.027	60.093	60.159
Algemene reserve grondexploitatie	7.916	9.822	10.250	10.933	10.880
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	52.012	60.384	70.278	71.027	71.040
AMORTISATIERESERVES					
Amortisatiereserve investeringen gesubs.instelling	23	-2	-2	-2	-2
Amortisatiereserve Willinkplein Zuid	900	875	850	825	800
Amortisatiereserve Nieuw Weerdinge	151	142	133	124	115
Amortisatiereserve sportvelden	112	64	15	0	-49
Amortisatiereserve reconstructie N391-N34	588	573	557	542	526
Amortisatiereserve reconstructie N391-N862	282	275	268	261	254
Amortisatiereserve afronding Boulevard Noord	227	217	207	197	187
Amortisatiereserves sporthal Klazienaveen	281	270	259	248	236
Amortisatiereserve schoolgebouwen	2.363	2.217	2.071	1.925	1.779
TOTAAL AMORTISATIERESERVES	4.927	4.630	4.358	4.119	3.846
EGALISATIERESERVES					
Reserve Arbeidsmarktregio	3.246	3.246	3.246	3.246	3.246
Reserve overlegpartners	582	582	582	582	582
Egalisatiefonds verkiezingen	305	227	191	113	112
Jeugbeleid	115	115	115	115	115
Vastgoedexploitatie woonwagens	461	461	461	461	461
Onwikkeling Landelijk Gebied	109	109	109	109	109
Exploitatie woonwagens	1.244	1.260	1.276	1.293	1.309
Reserve duurzaamheid, klimaat en energie	218	218	218	218	218
Reserve ESF	518	518	518	518	518
Fonds Museale voorzieningen	64	64	64	64	64
Reserve Emmen vernieuwt	2.084	2.092	1.710	1.710	1.710
TOTAAL EGALISATIERESERVES	8.946	8.892	8.491	8.429	8.445
BESTEMMINGSRESERVES					
Reserve uitbetaling claims aansprakelijkheid	200	200	200	200	200
Calamiteitenfonds accommodaties	564	564	564	564	564
Fonds Bouwen, Duurzaamheid & Jeugdwerkloosheid	237	237	237	237	237
Reserve maatschappelijke opvang / vrouwen opvang	937	937	937	937	937
Reserve beschermd wonen	1.571	1.571	1.571	1.571	1.571
Reserve Brede aanpak dak- en thuisloosheid	665	665	665	665	665
Evenementenfonds	0	100	200	300	400
Reserve omgevingswet	615	615	615	615	615
Reserve energietoeslag	3.362	3.362	3.362	3.362	3.362
Reserve volkshuisvesting	331	331	331	331	331
Reserve calamiteiten	20.456	19.719	19.492	19.382	19.382
Reserve bedrijfsvoering	933	933	933	933	933
Bestemmingsreserve onderhoud	1.576	1.636	1.696	1.756	1.817
Fonds economische structuurversterking	248	330	430	530	630
Reserve strategische innovatie- en ontwikkeling	8.915	6.810	4.705	2.965	1.475
Fonds dorpen en wijken	30	80	130	130	130
Fonds herstructurering Centrum Emmen	83	83	83	83	83
Reserve onderhoud gymzalen	14	14	14	14	14
Reserve Boekwaarden	2.711	2.711	2.711	2.711	2.711
Reserve Veiligheid	60	60	60	60	60
Stimuleringsregeling Revitalisering Landbouw Emmen	154	254	354	354	354
Reserve Fysieke leefomgeving	405	670	935	1.200	1.465
Reserve bodemsanering	3.345	2.836	2.842	3.148	3.454
Reserve asielzoekers / statushouders	30	30	30	30	30
Reserve city-marketing	8	8	8	8	8
Reserve BK bezit	67	67	67	67	67
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	47.515	44.822	43.171	42.153	41.494

Totaal algemene reserves	52.012	60.384	70.278	71.027	71.040
Totaal egalisereserves	8.946	8.892	8.491	8.429	8.445
Totaal amortisereserves	4.927	4.630	4.358	4.119	3.846
Reserve calamiteiten	20.456	19.719	19.492	19.382	19.382
Totaal bestemmingsreserves	27.060	25.103	23.679	22.771	22.112
Totaal alle reserves	113.400	118.728	126.297	125.727	124.825

3.2 Voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	saldo per 01-01-24	saldo per 01-01-25	saldo per 01-01-26	saldo per 01-01-27	saldo per 01-01-28
Voorzieningen (waardeverminderingen)					
Voorziening dubieuze debiteuren	244	244	244	244	244
Voorziening belastingdebiteuren	797	1.177	1.557	1.937	2.317
Voorziening GKB risicofonds	10	9	9	8	8
Voorziening bijstandsdebiteuren	1.293	1.293	1.293	1.293	1.293
Voorziening grondvoorr. / ov. gronden	4.157	4.157	4.157	4.157	4.157
Voorziening grondexploitaties	19.263	19.263	19.263	19.263	19.263
Voorziening deeln. Stadionbedrijf Emmen	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Voorziening lening stadionbedrijf	1.125	1.125	1.125	1.125	1.125
Voorziening aandelenkapitaal Wildlands	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Voorziening wethouderspensioenen	1.697	1.697	1.697	1.697	1.697
Subtotaal	40.385	40.765	41.144	41.524	41.903
Voorzieningen (overig)					
Voorziening riolering	12.620	11.459	10.080	8.747	7.608
Voorziening afvalstoffenheffing	113	113	345	577	809
Voorziening groot onderh. Atlas theater	1.435	1.653	1.871	2.089	2.307
Subtotaal	14.168	13.225	12.296	11.413	10.724
Totaal voorzieningen	54.553	53.990	53.440	52.937	52.627

De toereikendheid van de voorzieningen wordt jaarlijks beoordeeld en door de accountant gecontroleerd. Van deze voorzieningen verdient de voorziening 'grondexploitaties' een nadere toelichting.

Grondexploitaties

Conform het voorzichtigheidsbeginsel dienen voorziene verliezen direct genomen te worden zodra deze bekend zijn. Voor een verwacht negatief resultaat van de grondcomplexen wordt een voorziening getroffen die ieder jaar op basis van het jaarresultaat wordt bijgesteld. Per 1 januari 2023 is er voor de grondcomplexen een voorziening getroffen van in totaal € 19,1 miljoen. Deze is als volgt opgebouwd:

(bedragen x € 1.000)	
Getroffen voorziening	
7045 Oude Meerdijk	501
7050 Delftlanden	6.424
7061 Vreding e.o.	411
7065 Klokkenslag	1.341
7106 Winkelcentrum Emmermeer	32
7128 Knarrenhof	61
7133 Centric locatie	9
7196 Bedrijvenpark A37	180
7198 Pollux IV	1.416
7222 De Doole	22
7420 De Tweeling	3.583
7450 Businesspark Meerdijk	5.132
7511 Achter de Dorpshoeve	150
	19.112

4. Detailoverzicht actieve reserves

Kanttekeningen bij dit hoofdstuk;

- In de volgende paragrafen wordt gesproken over een geclaimd deel van de reserves en een vrij deel van de reserves. Het geclaimde deel bevat de onttrekkingen in de periode 2024 – 2027 waarover de raad al besluiten heeft genomen. Het vrije deel is dat deel van de reserve waaraan nog geen concrete besteding is gegeven.
- Op het moment dat er een voorgenomen besteding voor de reserve bestaat (waarover nog geen besluit is genomen) is deze toegelicht.
- De individuele claims op de reserves worden in deze nota niet beschreven omdat de raad hierover al eerder heeft besloten.

4.1 Algemene reserves

NAAM	75103 ALGEMENE RESERVE
Ingesteld bij	Wet
Functie	Bufferfunctie / Financieringsfunctie
Doel	Het afdekken van eventuele begroting- of rekeningtekorten.
Toevoeging	Eventuele overschotten op de begroting en/of rekening worden aan deze reserve toegevoegd (dit na specifieke resultaatbestemmingen).
Onttrekking	-
Saldo begin 2024	€ 44.095.042
Toevoegingen t/m 2027	€ 22.864.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ 6.800.000
Saldo eind 2027	€ 60.159.042
Vrij te besteden deel	€ 60.159.042

NAAM	75330 Algemene reserve grondexploitatie
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2022
Functie	Bufferfunctie / Financieringsfunctie
Doel	Risico's beperken door jaarresultaten te verrekenen met de reserve.
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 7.916.459
Toevoegingen t/m 2027	€ 3.241.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ 277.000
Saldo eind 2027	€ 10.880.459
Vrij te besteden deel	€ 10.880.459

4.2 Amortisatiereserves

NAAM	75301 Amortisatiereserve investeringssubsidies instellingen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 26 september 1996
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Deze reserve dient om de kapitaallasten van investeringen in eigendommen van derden zoals subsidies buurtgebouwen, 1/3 regelingen en andersoortige subsidies voor sportverenigingen te kunnen dekken.
Toevoegingen	Met ingang van 2017 is de jaarlijkse toevoeging van de over deze reserve berekende bespaarde rente komen te vervallen. Door mutaties in de activastanden kan een eenmalige toevoeging gewenst zijn, deze toevoeging kan slechts plaatsvinden bij raadsbesluit.
Onttrekkingen	Voor de jaarlijkse mutaties in deze reserve is geen raadsbesluit vereist. Tot en met 2011 zijn er 50 bijdragen in activa van derden verstrekt. Deze bijdragen zijn geactiveerd op de gemeentelijke balans als financiële vaste activa en worden in 25 jaar afgeschreven. Ter dekking van de kapitaallasten wordt een bijdrage uit deze reserve ontvangen.
Saldo begin 2024	€ 22.601
Toevoegingen t/m 2027	€ 749.929
Geclaimd deel t/m 2027	€ 774.676
Saldo eind 2027	€ -2.146
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75302 Amortisatiereserve Willinkplein-Zuid
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 22 december 2016 (RA16.0114)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking van de kosten van de herinrichting van het openbaar gebied Willinkplein-Zuid
Toevoeging	Bijdrage van € 1.000.000 vanuit het project Theater / WvO
Onttrekking	In 40 jaar (€25.000 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de herinrichting van het openbaar gebied Willinkplein-Zuid.
Saldo begin 2024	€ 900.000
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 100.000
Saldo eind 2027	€ 800.000
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75307 Amortisatiereserve Nieuw Weerdinge
Ingesteld bij	Begrotingsvergadering 2020
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking van de kosten van de verbeterprojecten Nieuw Weerdinge als vervolge op de woon- en leefbaarheidsvisie.
Toevoeging	-
Onttrekking	In 25 jaar vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de verbeterprojecten van Nieuw Weerdinge.
Saldo begin 2024	€ 150.993
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 36.300
Saldo eind 2027	€ 114.693
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75318 Amortisatiereserve sportvelden
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 25 september 2003 (RIS 1055)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Bij de voorbereiding en uitvoering van de reconstructie van de sportparken De Planeet te Klazienaveen en De Rietlanden te Emmen-Zuid is in maart 2003 op een aantal onvolkomenheden gestuit. Om dit op te lossen waren extra investeringen benodigd, dit kwam daarmee bovenop het krediet dat door de raad beschikbaar was gesteld voor deze twee velden. Besloten is om de kapitaallasten van de extra investeringen te dekken vanuit een amortisatiereserve welke ten laste van de VAR is gevormd.
Toevoeging	Deze reserve kent geen toevoegingen. Nadat de activa volledig zijn afgeschreven kan deze reserve worden opgeheven.
Onttrekking	Jaarlijks (t/m 2028) wordt ter dekking van de kapitaallasten sportpark Klazienaveen (object 9990296) en sportpark Rietlanden (object 9990297) een bedrag van € 48.520 aan de reserve onttrokken. De aanwending wordt bij de begroting geautoriseerd, waardoor er geen expliciet raadsbesluit is vereist
Saldo begin 2024	€ 112.132
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 160.562
Saldo eind 2027	€ -48.520
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75320 Amortisatiereserve reconstructie N391-N34
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking kapitaallasten reservedeel cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage voor het door de provincie uit te voeren project Aansluiting N34/ Rondweg. Conform raadsbesluit van 20 februari 2014 (RA14.0001) en nieuwe BBV-regels.
Toevoeging	-
Onttrekking	In 40 jaar (€ 15.475 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de bijdrage aan het provinciale project Aansluiting N34 / Rondweg.
Saldo begin 2024	€ 588.050
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 61.900
Saldo eind 2027	€ 526.150
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75322 Amortisatiereserve reconstructie N391-N862
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking kapitaallasten reservedeel cofinanciering RSP Bereikbaarheidsbijdrage voor het door de provincie uit te voeren project Aansluiting N862 / Rondweg. Conform raadsbesluit van 20 februari 2014 (RA14.0001) en nieuwe BBV-regels.
Toevoeging	-
Onttrekking	In 40 jaar (€ 7.050 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van de bijdrage aan het provinciale project Aansluiting N862 / Rondweg.
Saldo begin 2024	€ 282.000
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 28.200
Saldo eind 2027	€ 253.800
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75323 Amortisatiereserve Boulevard Noord
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Dekking kapitaallasten project Afronding Boulevard Noord. Conform raadsbesluit van 24 mei 2017 (RA17.0024) en nieuwe BBV-regels.
Toevoeging	-

Onttrekking	In 25 jaar (€ 10.000 per jaar) vrij laten vallen ter dekking van de kapitaallasten van het project afronding Boulevard Noord.
Saldo begin 2024	€ 227.072
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 40.000
Saldo eind 2027	€ 187.072
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75340 Amortisatiereserve sporthal Klazienaveen
Ingesteld bij	Resultaatbestemming jaarrekening 2004 van 7 juli 2005 (RA05.0082)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Bij de resultaatbestemming 2004 is een bedrag van € 450.000 beschikbaar gesteld voor de bouw van de sporthal Klazienaveen. Dit bedrag is destijds geparkeerd in de bestemmingsreserve concernstaf. Op het moment dat gestart is met de bouw van de sporthal waren de verslaggevingsvoorschriften gewijzigd. Door deze nieuwe voorschriften is het niet langer toegestaan om investeringen met een economisch nut te verminderen door een bijdrage uit een reserve. Het bedrag van € 450.000 is als amortisatiereserve in de jaarrekening 2007 opgenomen en dient om een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten te kunnen dekken.
Toevoeging	Deze reserve kent geen toevoegingen. Nadat het activum volledig is afgeschreven kan deze reserve worden opgeheven.
Onttrekking	Jaarlijks (t/m 2048) wordt ter dekking van de kapitaallasten 'sporthal Klazienaveen' (object 9990480) een bedrag van € 11.250,- aan de reserve onttrokken. De aanwending wordt bij de begroting geautoriseerd, waardoor er geen expliciet raadsbesluit is vereist. De omvang van deze reserve dient toereikend te zijn om de kapitaallasten t/m 2048 te kunnen financieren.
Saldo begin 2024	€ 281.250
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 45.000
Saldo eind 2027	€ 236.250
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

NAAM	75373 Amortisatiereserve schoolgebouwen
Ingesteld bij	Kadernota 2009 van 25 juni 2009 (RA09.0068)
Functie	Inkomensfunctie
Doel	Bij de invulling van de scholencarrousel zijn de volgende geprioriteerde projecten genoemd om de komende jaren te worden uitgevoerd; <ul style="list-style-type: none"> 1) de bouw van De Catamaran 2) de bouw (i.p.v. verbouw) van de Vrije School op de locatie Stroetweg 3) verbouw van de locatie De Veenkampen (nu Catamaran) 4) vervangende huisvesting Tine Marcussschool op de locatie Prinsenlaan Bij verzamelbesluit van 17 februari 2011 heeft de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor de vervangende nieuwbouw SBO De Catamaran. De kapitaallasten die samenhangen met de vervangende nieuwbouw van De Catamaran worden gedeeltelijk gefinancierd uit deze reserve.
Toevoeging	De voeding is eenmalig geweest voor een bedrag van € 3.700.000,- vanuit de ontvangen 'Essent-gelden'.
Onttrekking	40 jaar lang (ingaaande 2013) wordt aan deze reserve onttrokken voor de dekking van de afschrijvingslast.
Saldo begin 2024	€ 2.363.090
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 584.012
Saldo eind 2027	€ 1.779.078
Vrij te besteden deel	Nihil, het volledige bedrag is vereist voor toekomstige kapitaallasten

4.3 Egalisatiereserves

NAAM	75303 Reserve Arbeidsmarkt Regio Drenthe
Ingesteld bij	Raad 30 juni 2016
Functie	Bestedingsfunctie / egalisatiefunctie
Doel	Voor de uitvoering van regionale projecten worden door het Rijk middelen beschikbaar gesteld. Als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Drenthe ontvangt de gemeente Emmen deze middelen van het Rijk. Dit heeft tot gevolg dat Emmen, als centrumgemeente, specifieke taken heeft ten aanzien van verantwoording, monitoring en afrekening. De samenwerking in de arbeidsmarktregio is in de afgelopen jaren organisch gegroeid. <p>Er zijn in het afgelopen jaar stappen gezet om de samenwerking in de arbeidsmarktregio verder te professionaliseren. Het (verder) borgen en optimaliseren van deze REGIONALE-financiën in het kader van de arbeidsmarktregio maakt daar onderdeel van uit.</p>
Toevoeging	De niet bestede middelen aangaande projecten gerelateerd aan de arbeidsmarktregio worden gestort in deze reserve, waarbij e.e.a. steeds aan de raad wordt voorgelegd. De beschikkingsbevoegdheid wordt bij het college neergelegd. E.e.a. op basis van het collegebesluit BW16.0517 d.d. 17-05-2016
Onttrekking	De beschikkingsbevoegdheid is neergelegd bij het college.
Saldo begin 2024	€ 3.246.412
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 3.246.412

Vrij te besteden deel	Nihil De reserve Arbeidsmarktregio Drenthe zijn de niet bestede middelen, die bestemd zijn voor de regionale arbeidsmarkt, waarin de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, De Wolden, Hogeveen, Midden-Drenthe en Emmen participeren.
------------------------------	--

NAAM	75304 Egalisatiereserve overlegpartners
Ingesteld bij	Collegebesluit van 11-04-2006 (BW 06.0451), als uitwerking van de raadscommissie van 06-10-2005. Bevestiging in raadsbesluit van 15 december 2009 (RA09.0137)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De Erkende Overleg Partners (EOP's) hebben de mogelijkheid om overgebleven gelden te sparen, welke in deze reserve worden beheerd.
Toevoeging / Onttrekkingen	Jaarlijks worden de overgebleven EOP-budgetten toegevoegd aan deze reserve, omdat de budgetten toehoren aan de EOP's is geen raadsbesluit vereist voor de toevoeging/onttrekking aan deze reserve.
Bijzonderheden	Gedurende een aantal jaren hebben de restantbudgetten van de EOP's via de resultaatbestemmingsreserves gelopen en werden dan in het jaar x+1 weer aan de lopende exploitatiebudgetten toegevoegd. Voor een beter inzicht in de budgetten wordt deze reserve weer actief gebruikt.
Saldo begin 2024	€ 581.567
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 581.567
Vrij te besteden deel	Nihil

NAAM	75308 Egalisatiereserve verkiezingen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 26 september 1996
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	De doelstelling van deze reserve is het middelen van de kosten voor verkiezingen zodat een evenwichtig begrotingsbeeld ontstaat.
Toevoeging	Jaarlijks € 141.278
Onttrekking	In geval van een negatief dan wel positief saldo op het product verkiezingen en referenda wordt het saldo op deze reserve gemuteerd. Hiervoor is geen expliciet raadsbesluit nodig.
Saldo begin 2024	€ 304.642
Toevoegingen t/m 2027	€ 610.914
Geclaimd deel t/m 2027	€ 803.278
Saldo eind 2027	€ 112.278
Vrij te besteden deel	Nihil, de reserve is bedoeld voor de egalisatie van resultaten op het product verkiezingen en referenda

NAAM	75315 Jeugdbeleid
Ingesteld bij	Kadernota 2018 pagina 74 bijlage 4
Functie	Bestedingsfunctie / egalisatiefunctie
Doel	Egalisatie van jeugdparticipatie
Toevoeging / Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 115.304
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 115.304
Vrij te besteden deel	€ 115.304

NAAM	75319 Vastgoedexploitatie woonwag
Ingesteld bij	Raadsbesluit 2013
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	De voor- en nadelen van de vastgoedexploitatie worden hier verrekend. Daarnaast worden de opbrengsten van de verkoop van standplaatsen die buiten de sociale kernvoorraad vallen toegevoegd.
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 461.262
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 461.262
Vrij te besteden deel	Nihil, benodigd voor achterstallig onderhoud

NAAM	75321 Egalisatiereserve Ontwikkeling landelijk gebied
Ingesteld bij	Collegebesluit van 11-04-2006 (BW 06.0451), als uitwerking van de raadscommissie van 06-10-2005. Bevestiging in raadsbesluit van 15 december 2009 (RA09.0137)
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Sinds 1998 stelt de raad een budget beschikbaar voor Duurzame Ontwikkeling van het Landelijk Gebied, de DOLG-subsidie. Indien het budget ontoereikend is kan deze reserve worden aangesproken.

Toevoeging	Restanten op het reguliere DOLG-budget worden aan het einde van het jaar toegevoegd aan deze reserve. Hiervoor is geen raadsbesluit vereist
Onttrekking	Een onttrekking aan de reserve kan zonder raadsbesluit mits voldaan wordt aan Beleidsregel Subsidieverlening Duurzame Ontwikkeling Landelijk Gebied.
Saldo begin 2024	€ 109.165
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 109.165
Vrij te besteden deel	€ 109.165

NAAM	75324 Egalisatiereserve Exploitatie woonwagens
Ingesteld bij	Raadsbesluit 1997
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Uitvoering van achterstallig onderhoud aan woonwagens en/of verkoop van woonwagens beneden de boekwaarde.
Toevoeging	Vanaf 1997 wordt jaarlijks een bedrag t.l.v. de exploitatie gebracht en aan deze reserve toegevoegd.
Onttrekking	Standaard
Bijzonderheden	Op dit moment wordt gewerkt aan de herinrichting van de diverse woonwagenkampen. Het krediet voor de herinrichting is echter niet toereikend om hier ook achterstallig/groot onderhoud uit te financieren. In de komende jaren zal er dan ook een beroep worden gedaan op de reserve om dit onderhoud te financieren.
Saldo begin 2024	€ 1.243.679
Toevoegingen t/m 2027	€ 65.476
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 1.309.155
Vrij te besteden deel	Nihil, benodigd voor achterstallig onderhoud

NAAM	75332 Reserve duurzaamheid, klimaat en energie
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2022
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Doelen rondom duurzaamheid, klimaat en energie verwezenlijken.
Toevoeging	Eenmalige toevoeging van 109.000 ten tijde van bestuursrapportage 2 2022
Onttrekkingen	Standaard
Saldo begin 2024	€ 218.000
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 218.000
Vrij te besteden deel	€ 218.000

NAAM	75351 Reserve ESF
Ingesteld bij	Jaarrekening 2007 van 29 mei 2008 (RA08.0049)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Gemeente Emmen is de centrumgemeente voor de ArbeidsMarktRegioDrenthe en is belast met de uitvoering van (m.n. ESF-) subsidieprojecten op het gebied van Werkgelegenheid en werkloosheidsbestrijding. Er wordt proactief naar mogelijkheden om gebruik te maken van de diverse (Europese)subsidiemogelijkheden.
Toevoeging	Het ESF Bureau Drenthe brengt een variabele percentage (t.b.v. Coördinatie, Ontwikkeling en Afhandeling -COA-) van de subsidiabele ESF-kosten in rekening bij de deelnemende gemeenten.
Onttrekking	Jaarlijks worden de niet door subsidie gedekte kosten ten laste van deze reserve gebracht. Het betreft met name kosten die niet meekunnen in een subsidieverantwoording (o.a. voorbereidingskosten, kosten tijdens accountantscontroles, kosten van bezwaar etc.). Een aanvullend raadsbesluit is niet vereist.
Saldo begin 2024	€ 518.074
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 518.074
Vrij te besteden deel	€ 518.074

NAAM	75357 Egalisatiereserve museale voorzieningen
Ingesteld bij	Programmabegroting 2008 van 5 november 2007 (RA 07.0115)
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Bij het vaststellen van de programmabegroting 2008 is besloten tot instelling van de reserve museale voorzieningen waarmee museale- en erfgoedinstellingen worden geholpen met het ontwikkelen van marketing- en PR-instrumenten. Daarmee wordt de bekendheid van de instelling en wat zij te bieden hebben vergroot.
Toevoeging	Jaarlijks wordt er een bedrag van € 50.000 aan deze reserve toegevoegd
Onttrekkingen	Bijdrage in de kosten van nieuwe initiatieven <ul style="list-style-type: none"> • Max € 50.000 per aanvraag • Aanvraag mogelijk door profit en non-profit organisaties

	Bijdrage in investeringen en groot onderhoud <ul style="list-style-type: none"> • Max € 15.000 per aanvraag voor investeringen • Max € 7.500 per aanvraag voor inrichting en inventaris • Aanvraag mogelijk door non-profit organisaties Bijdrage aan publieksinitiatieven <ul style="list-style-type: none"> • Max € 2.500 per aanvraag voor marketing en PR • Max € 5.000 per aanvraag voor publieksactiviteiten • Aanvraag mogelijk door non-profit organisaties
Saldo begin 2024	€ 63.589
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 63.589
Vrij te besteden deel	€ 63.589

NAAM	75378 Bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 24 mei 2017 (RA17.0024)
Functie	Financieringsfunctie / egalisatiefunctie
Doel	In het kader van de financiële verantwoording van Emmen Vernieuwt, ten behoeve van een adequate projectbeheersing en ten behoeve van de egalisatie van exploitatiebudgetten met betrekking tot Emmen Vernieuwt is het belangrijk dat de gemeentelijke financiële administratie ten aanzien van het project adequaat wordt ingericht.
Toevoeging / Onttrekkingen	De bestemmingsreserve Emmen Vernieuwt is ingesteld voor de egalisatie van de kosten en opbrengsten m.b.t. het project.
Saldo begin 2024	€ 2.083.840
Toevoegingen t/m 2027	€ 216.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ 590.000
Saldo eind 2027	€ 1.709.840
Vrij te besteden deel	€ 1.709.840

4.4 Bestemmingsreserves

NAAM	75309 Reserve uitbetaling claims aansprakelijkheid
Ingesteld bij	Raad 28-1-2021
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Risico's voor aansprakelijkheidsschade opvangen.
Toevoeging / Onttrekking	Eenmalige onttrekking van €200.000 uit de algemene reserve
Saldo begin 2024	€ 200.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 200.000
Vrij te besteden deel	€ 200.000

NAAM	75310 Calamiteitenfonds accommodaties
Ingesteld bij	Kadernota 2017, RA16.0055 d.d. 30-06-2016
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Wanneer één van de accommodaties, die bediend worden uit de beleidsregel "Budgetsubsidieëring dorpshuizen en wijkcentra, sociaal cultureel werk-instellingen en jongerencentra" (FCL 60333/Ecl42400/taken 707, 781 en 786) in financieel zwaar weer verkeert of wanneer er onvoorzien (groot) onderhoud moet plaatsvinden waarvoor op voorhand geen middelen beschikbaar zijn kan een beroep worden gedaan op de reserve.
Toevoeging / Onttrekking	De reserve wordt gevoed door eventuele overschotten in enig jaar van de budgetten gekoppeld aan de beleidsregel "Budgetsubsidieëring dorpshuizen en wijkcentra, sociaal cultureel werk-instellingen en jongerencentra" (FCL 60333/Ecl42400/taken 707, 781 en 786).
Saldo begin 2024	€ 563.875
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 563.875
Vrij te besteden deel	€ 563.875

NAAM	75311 Bouwen, duurzaamheid en jeugdwerkloosheid
Ingesteld bij	Raadsvergadering 25 april 2013
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Deze reserve is ingesteld om de bouwsector te stimuleren, mits dit past in de doelstellingen van de woonvisie 2012-2017, de energienota 2012 en de milieugenda 2013-2016 en de door het college overgenomen motie van LEF! PvdA en CDA over het inzetten van een totaal pakket aan maatregelen ten gunste van het woonklimaat, het bestrijden van jeugdwerkloosheid en het scheppen van leerling(bouw)werkplaatsen in de gemeente Emmen.
Toevoeging	Deze reserve is gevormd door € 3.200.000 te onttrekken aan de reserve stedelijke vernieuwing, €1.000.000 te onttrekken aan de reserve BLS en €1.500.000 te onttrekken aan de reserve herstructurering volkshuisvesting.

Onttrekkingen	Standaard
Saldo begin 2024	€ 237.263
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 237.263
Vrij te besteden deel	€ 237.263

NAAM	75313 Reserve MO/VO
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2021
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Als centrumgemeente hebben wij de verantwoordelijkheid om deze rijksmiddelen beschikbaar te houden voor maatschappelijke opvangen en vrouwenopvang.
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 937.351
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 937.351
Vrij te besteden deel	€ 937.351

NAAM	75314 Reserve beschermd wonen
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2021
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor beschermd wonen is er in BOCE verband een convenant afgesloten. Via deze reserve verlopen de voor- en nadelen.
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 1.570.751
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 1.570.751
Vrij te besteden deel	€ 1.570.751

NAAM	75316 Reserve brede aanpak dak- en thuisloosheid
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2021
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Niet bestede middelen blijven beschikbaar voor de verschillende projecten.
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 664.740
Toevoegingen t/m 2027	€
Geclaimd deel t/m 2027	€
Saldo eind 2027	€ 664.740
Vrij te besteden deel	€ 664.740

NAAM	75317 Evenementenfonds
Ingesteld bij	Begrotingsvergadering 2019
Functie	Financieringsfunctie
Doel	In 2020 vormen we een evenementenfonds.
Toevoeging	Dit fonds gaan we voeden door middel van het in rekening gaan brengen van precario voor terrassen (voor het gebruik van de openbare ruimte).
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 0
Toevoegingen t/m 2027	€ 400.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ 0
Saldo eind 2027	€ 400.000
Vrij te besteden deel	€ 400.000

NAAM	75326 Reserve omgevingswet
Ingesteld bij	Kadernota 2023
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Voor- en nadelen op de rijksmiddelen Omgevingswet voor de uitvoeringskosten verrekenen. Door dit via de reserve te regelen, blijven niet uitgegeven middelen beschikbaar voor de uitvoering van de Omgevingswet.
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 614.661
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 614.661

Vrij te besteden deel	€ 614.661
------------------------------	------------------

NAAM	75327 Reserve energietoeslag
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2022
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Het met bestemming aanmerken van middelen door het rijk verstrekt in het kader van de energietoeslag. Wanneer inwoners deze aanvragen indienen wordt dit gefinancierd uit deze reserve.
Toevoeging	Storting van 3.362.000 aan middelen energietoeslag decembercirculaire 2022
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 3.362.000
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 3.362.000
Vrij te besteden deel	€ 3.362.000

NAAM	75334 Reserve volkshuisvesting
Ingesteld bij	Bestuursrapportage 2 2022
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Voor de verplichte cofinanciering rijksmiddelen Volkshuisvestingsfonds zijn voor de jaren 2022 tot en met 2031 in onze begroting middelen begroot. Wij zijn verplicht over de looptijd van het project deze begrote middelen in zijn totaliteit in te zetten als cofinanciering.
Toevoeging	Storting niet bestede middelen co-financiering van 340.000.
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 330.979
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 330.979
Vrij te besteden deel	€ 330.979

NAAM	75335 Reserve Calamiteiten
Ingesteld bij	Berap 2020-II november 2020 (RA20.0076)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Financiële effecten als gevolg van corona op te vangen.
Toevoeging / Onttrekking	Toevoegingen bestaat uit compensatie van het Rijk.
Saldo begin 2024	€ 20.455.544
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Toevoegingen t/m 2027	€ 1.073.410
Saldo eind 2027	€ 19.382.134
Vrij te besteden deel	€ 19.382.134

NAAM	75336 Reserve Bedrijfsvoering
Ingesteld bij	Berap 2020-II november 2020 (RA20.0076)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het doel van de reserve is knelpunten in de bedrijfsvoering op te vangen, alsmede kosten voor flankerend beleid of voor de doorontwikkeling van de organisatie.
Toevoeging / Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 933.192
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 933.192
Vrij te besteden deel	€ 933.192

NAAM	75337 Bestemmingsreserve onderhoud gebouwen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 1 juni 2006 (RA06.0105)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Door de accountant is bij de controle van de jaarrekening 2005 een opmerking gemaakt over de onderhoudspositie van de gebouwen en de daarvoor bestemde onderhoudsvoorzieningen. Volgens de accountant waren deze voorzieningen (en volumes) ontoereikend in relatie tot de afzonderlijke onderhoudsplannen. Voorgesteld is om de afzonderlijke voorzieningen samen te voegen in een bestemmingsreserve onderhoud om op die manier de knelpunten bij het onderhoud van gebouwen te kunnen aanpakken.
Toevoeging	Jaarlijks wordt een bedrag van € 22.458, - aan de component 'woonwagencentra' in deze reserve toegevoegd. Daarnaast dient jaarlijks de toereikendheid van de reserve te worden bepaald waarbij het niveau van de reserve wordt afgezet tegen de (verwachte)claims. Indien de reserve ontoereikend blijkt te zijn kan er door resultaatbestemming een toevoeging aan deze reserve worden gedaan.
Onttrekking	Een onttrekking aan de bestemmingsreserve onderhoud is vooral gericht op het oplossen van knelpunten, die zonder een bijdrage uit de reserve zouden leiden tot kapitaalvernietiging. Het gaat om (beperkte) eenmalige investeringsbijdragen, waarbij van belang is dat in overleg met de samenleving (erkende overlegpartners) keuzes worden gemaakt. Ook substantiële bijdragen van derden zijn medebepalend voor de prioriteit.

Bijzonderheden	De toestand van het onderhoud is van een lager niveau dan vastgelegd in de onderhoudsplannen. De nog vrij beschikbare gelden dienen ingezet te worden ten behoeve van knelpunten.
Saldo begin 2024	€ 1.575.968
Toevoegingen t/m 2027	€ 240.592
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 1.816.560
Vrij te besteden deel	€ 1.816.560

NAAM	75338 Fonds economische structuurversterking
Ingesteld bij	Begroting 2021
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Economische structuurversterking realiseren. Het fonds wordt ingezet voor investeringen die strategische waarde hebben. Publieke cofinanciering helpt om investeringsprojecten te laten landen in de gemeente Emmen, zeker in combinatie met cofinanciering van andere overheden.
Toevoeging / Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 247.500
Geclaimd deel t/m 2027	€ 400.000
Toevoegingen t/m 2027	€ 17.500
Saldo eind 2027	€ 630.000
Vrij te besteden deel	€ 630.000

NAAM	75339 Reserve strategische innovatie- en ontwikkeling
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 1 juni 2006 (RA06.0105)
Functie	Financieringsfunctie
Doel	De reserve strategische innovatie- en ontwikkeling dient mogelijkheden te bieden om als co financier op te treden van gewenste maatschappelijke ontwikkelingen die van groot belang zijn voor de gemeente Emmen.
Toevoeging	N.v.t.
Onttrekking	Concrete criteria waar in ieder geval aan voldaan moet worden zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Het project levert een belangrijke bijdrage aan de werkgelegenheid • Het project kent een cofinanciering • Het project draagt bij aan de profilering van Emmen
Saldo begin 2024	€ 8.915.270
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 7.439.881
Saldo eind 2027	€ 1.475.389
Vrij te besteden deel	€ 1.475.389

NAAM	75346 Fonds dorpen en wijken
Ingesteld bij	Bestuursakkoord 2014 – 2018
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Het mogelijk maken van cofinanciering t.b.v. investeringen in dorpen en wijken
Toevoeging	Uit vrije ruimte van bestemmingsreserves is 1 miljoen toegevoegd aan de reserve (RA14.0078)
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 29.843
Toevoegingen t/m 2027	€ 100.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 129.843
Vrij te besteden deel	€ 129.843

NAAM	75349 Reserve fonds herstructurering centrum Emmen
Ingesteld bij	Raadsbesluit van 30 juni 2016 (RA16.0055, Motie 3)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor het uitvoeringsplan van de centrumvisie middelen voor stimulering en cofinanciering beschikbaar te hebben.
Toevoeging	Incidentele toevoeging bij vaststelling begroting 2017 en berap 2017-1
Onttrekking	Kaders voor aanwending worden bij het uitbrengen van het uitvoeringsplan opgesteld
Saldo begin 2024	€ 83.185
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 83.185
Vrij te besteden deel	€ 83.185

NAAM	75350 Bestemmingsreserve onderhoud gymzalen
Ingesteld bij	-
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Financiering van onderhoud specifiek aan gymzalen
Toevoeging	Standaard
Onttrekking	Standaard

Saldo begin 2024	€ 13.683
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 13.683
Vrij te besteden deel	€ 13.683

NAAM	75353 Reserve boekwaarde
Ingesteld bij	Berap 2014-II 20 november 2014 (RA14.0106)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Boekwaarde van objecten afwaarderen naar nieuwe functie van het gebouw.
Toevoeging	Incidentele vrijval uit overige bestemmingsreserves
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 2.711.087
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 2.711.087
Vrij te besteden deel	Nihil, benodigd voor afwaarderen boekwaarden

NAAM	75354 Veiligheid
Ingesteld bij	Raadbesluit RA11.0106
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Inzetten als aanjaagfunctie voor initiatieven vanuit de samenleving op het terrein van veiligheid
Toevoeging	Eenmalig, restant veiligheidsmiddelen 2011 (€ 576.000)
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 60.464
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 60.464
Vrij te besteden deel	€ 60.464

NAAM	75359 Stimuleringsregeling Revitalisering Landbouw Emmen
Ingesteld bij	Raad 24 september 2015 (RA15.0061)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor de uitvoering van de Stimuleringsregeling Revitalisering Landbouw Emmen in de jaren 2015 t/m 2017.
Toevoeging	De reserve is in 2015 eenmalig gevoed met een bedrag van € 1.200.000 vanuit de reserve Cofinanciering.
Onttrekking	De beschikkingsbevoegdheid over deze reserve is gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders met verantwoording achteraf via de reguliere planning & control cyclus.
Saldo begin 2024	€ 153.675
Toevoegingen t/m 2027	€ 200.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 353.675
Vrij te besteden deel	€ 353.675

NAAM	75362 Fonds fysieke leefomgeving (Stedelijke vernieuwing)
Ingesteld bij	Jaarrekening 2008 van 25 juni 2009 (RA 09.0068) en bevestiging bij Kadernota 2009. Bij vaststelling van begroting 2017 is besloten tot het vormen van het fonds fysieke leefomgeving.
Functie	Financieringsfunctie
Doel	Met het fonds fysieke leefomgeving kunnen gewenste ontwikkelingen gestimuleerd worden. Fonds fysieke leefomgeving kan een belangrijke rol vervullen als (vereiste) cofinanciering voor beschikbare provinciale subsidies voor transformatie van winkelpanden.
Toevoeging	De ISV en decentralisatie-uitkeringen die van het rijk zijn ontvangen worden aan deze reserve toegevoegd, daarnaast zijn de saldi van de volgende reserves in 2010 ondergebracht in deze reserve; Reserve Ploeg, Reserve GSB, Saldo ISV2, Stadsvernieuwingsreserve, Reserve BWS. Vanaf 2017 worden de VHROSV-middelen aan deze reserve toegevoegd.
Onttrekkingen	De toepassingen dienen ter verbetering van de ruimtelijke fysieke kwaliteit van dorpscentra om zo het woon- en leefklimaat in wijken en dorpen te verbeteren
Saldo begin 2024	€ 405.455
Toevoegingen t/m 2027	€ 2.580.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ 1.520.000
Saldo eind 2027	€ 1.465.455
Vrij te besteden deel	€ 1.465.455

NAAM	75365 Reserve bodemsanering
Ingesteld bij	Jaarrekening 2008 van 25 juni 2009 (RA 09.0068) en bevestiging bij Kadernota 2009
Functie	Financieringsfunctie
Doel	De reserve bodemsanering dient voor diverse bodemprojecten waarvoor geen rechtstreeks landelijk financieringskader aanwezig is. Het betreft onder meer de in het verleden aangegane (nazorg) verplichtingen die nog nader ingevuld moeten worden. Ook dienen we in staat te zijn subsidies voor bedrijven te kunnen voorfinancieren totdat de afrekening met het ministerie van VROM plaats zal

	vinden. Tenslotte betreft het reserveringen voor calamiteiten en onvoorziene zaken op het gebied van bodemsanering.
Toevoeging	Structureel wordt er vanaf 2021 € 306.000, - per jaar toegevoegd vanuit de exploitatie.
Onttrekkingen	Standaard
Saldo begin 2024	€ 3.344.783
Toevoegingen t/m 2027	€ 1.224.000
Geclaimd deel t/m 2027	€ 1.115.100
Saldo eind 2027	€ 3.453.683
Vrij te besteden deel	€ 3.453.683

NAAM	75368 Reserve asielzoekers / statushouders
Ingesteld bij	-
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Oplossen van knelpunten op het beleidsterrein asielzoekers / statushouders
Toevoeging	Niet bestede bedragen inzake asielzoekers / statushouders
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 30.080
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ 30.080
Saldo eind 2027	€ 30.080
Vrij te besteden deel	€ 30.080

NAAM	75375 Reserve citymarketing en promotie
Ingesteld bij	Kadernota 2009 van 25 juni 2009 (RA09.0068)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Besloten is om het gemeentelijk (citymarketing)beleid op een aantal plaatsen te intensiveren, hiervoor is incidenteel geld vrij gemaakt in deze reserve.
Toevoeging	De voeding is eenmalig geweest voor een bedrag van € 2.000.000, - vanuit de ontvangen 'Essent-gelden'.
Onttrekking	Standaard
Saldo begin 2024	€ 7.500
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 7.500
Vrij te besteden deel	€ 7.500

NAAM	75391 Buitenkunst bezit
Ingesteld bij	Resultaatbestemming jaarrekening 2009 van 27 mei 2010 (RA10.0049)
Functie	Financieringsfunctie / bestedingsfunctie
Doel	Deze reserve is bedoeld voor het opstellen van een onderhoudsplan en de uitvoer van achterstallig onderhoud aan kunstwerken 'buiten'.
Toevoeging	Gelden die aan het einde van het jaar resteren op het budget beheer beeldende kunst worden aan deze reserve toegevoegd.
Onttrekking	Aanwending van deze reserve kan zonder aanvullend raadsbesluit voor zover het onderhoud overeenkomt met het door de raad vast te stellen onderhoudsplan 'kunstbezit buiten'.
Saldo begin 2024	€ 66.545
Toevoegingen t/m 2027	€ -
Geclaimd deel t/m 2027	€ -
Saldo eind 2027	€ 66.545
Vrij te besteden deel	€ 66.545

Bijlage C - Investeringsplanning 2024-2027

Activanummer	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1524200	Veldboeken en GPS ontvangers tw 9991565	47.880			
9991813	Reconstructie wegen 2024	475.675			
9991815	Diverse kleine investeringen DNW 2024	116.000			
9991816	Deklagenprogramma 2024	500.000			
9992118	Wijkcentrum Angelslo, afbouwkosten 40 jaar	600.000			
9992119	Wijkcentrum Angelslo, afbouwkosten 15 jaar	300.000			
9992120	Wijkcentrum Angelslo, inrichting openbaar gebied	130.000			
9992182	Investeringskrediet DNW 2024	2.500.000			
9992185	Nntb inrichting openbaar gebied scholen 2024	393.443			
9991829	Vervanging openbare verlichting 2024	212.000			
9992042	Vervanging openbare verlichting lichtmasten 2024	413.000			
9992046	Vervanging openbare verlichting armaturen 2024	225.000			
8242000	Ombouw/upgrade parkeerautomaten tw 9991292	83.180			
8242001	Parkeerautomaten Wilhelminastr tw 9991148	112.580			
9991814	Groenreconstructies 2024	200.000			
9992193	Herinrichting openbaar gebied Emmer-Compascuum	200.000			
9991812	Sport- en spelvoorziening 2024	100.000			
1242000	Pinautomaten KCC tw 9991360	25.220			
1524220	Herhuisv Raadhuisplein inventaris tw 9990557	2.679.000			
9992147	Aankoop diverse landbouwgronden	100.000			
9991763	Knelpuntenpot Sport	182.000			
5242002	Sportstim. Sport- en spelvoorz tw 9999685	70.000			
5242000	Divers materieel buitensport tw 9991247	200.000			
5242001	Fendt tractor tw 9991438	330.000			
5242200	Lesmaterialen zwembaden tw 9991246	15.000			
9991865	Vorbereidingskrediet diverse projecten	100.000			
9991875	GRP 2021 Emmen hoofdafv. 2e Bokslotweg kruisingsp	1.000.000			
9991877	GRP 2021 Emmen, Weerdingerstr. en Seinstraat PEV	250.000			
9992093	GRP 2022 Weiteveen, Varenhof e.o. rioolvervanging	500.000			
9992094	GRP 2022 Weiteveen, centrum Amoniestr e.o. rioolv.	750.000			
9992095	GRP 2022 Emmen, Verl. Spoorstraat e.o.	650.000			
9992096	GRP 2022 Dordsestraat, Emmalaan etc. rioolverv.	1.500.000			
9992097	GRP 2022 Hoofdstraat Zuid, Sterrenkamp rioolverv.	1.000.000			
9992098	GRP 2022 Nieuw Schoonebeek, Europaweg rioolverv.	350.000			
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023	80.000			
9992177	Nntb huisvestingsplan PO en VO 2024	9.000.000			
9991664	Reconstructie Dordsestraat	282.325			
9991887	Dordsestraat tot kruising N391	710.957			
9991888	Nieuw Dordrecht/Bargermeer	1.472.696			
9991889	Bedrijventerrein A37 Pollux en Bargermeer	736.348			
9991845	EV herontwikkeling Biochron	250.000			
9992162	EV-RSF-Hoofdstraat Zuid herinrichting	560.000			
1525202	Call center-applicatie tw 9991453	319.182			
1524202	Werkplekken Coevorden tw 9991786	432.410			
1525203	Werkplekken Borger-Odoorn tw 9991785	122.935			
1525207	Devices Borger-Odoorn tw 9992060	110.500			
1524203	Werkplekken RUD tw 9991787	48.770			
1525208	Devices St. de Toegang tw 9992058	84.600			
1525209	Devices Sociale Teams Borger-Odoorn tw 9992057	37.500			
1525210	Devices Menso tw 9992056	39.100			
	Krediet wegen 2024	9.000.000			
	Vrijval krediet wegen 2024 (omzetting krediet naar onderhoudsbudget)	-1.000.000			
	Inrichting openbaar gebied als gevolg van (nieuw)bouw van scholen	400.000			
	Investeringskrediet parkeerplaatsen	525.000			
	Cameratoezicht	150.000			
	Extra krediet bouw eigen gymzaal VSO De Atlas op de Meerdijk	1.600.000			
	Eerste inrichting gymzaal VSO De Atlas	65.000			
	Verbouwing de Drommedaar	650.000			
	Uitbreiden verkeerstellingen	80.000			
	Stuf GEO koppeling	200.000			
	Vernieuwing verharding begraafplaatsen	468.000			
	Investeringskrediet kunstwerken	1.411.000			
	Uitbreiding verkeersmilieumodel i.v.m. omgevingswet	30.000			
	Actualisatie bewegwijzering	600.000			
	Aanpak Raadhuisplein	950.000			
	Extra verlichting langs fietspaden	400.000			
	Gymzaal kindcentrum Delflanden	2.165.000			
	Doorfietsroutes F862	950.000			
	Projectuitvoering herinrichten openbare ruimte tussen Markt en Weiert en m	150.000			
	Ontbrekende schakels fietsnetwerk	400.000			
	Centrale speelvelden sport en trimroutes in de openbare ruimte	500.000			
	Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030, 3e tranche (cofi 50%)	1.085.000			
	Bouw basisscholen in Weiteveen en Nieuw-Schoonebeek	1.900.000			
	IHP Binnensport kapitaallasten (fase 1)	5.724.450			
	Dekking: inzet krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed	-100.000			
	Sportpark Barger	2.000.000			
	Vastgoed Rensenpark	825.000			
	Openbare ruimte Rensenpark	125.000			
	Uitvoeringsplannen Stedenbouwkundige Structuurvisie Angelslo	600.000			
	Neptunusbad	3.581.300			
	Vervanging ledscherm Atlas Theater	145.000			
	Jaarprogramma VHO-IHP PO-VO 2023	2.231.000			
	Meerkosten vervanging riolering en herinrichting Dordsestraat en Noorbarger	1.650.000			
	Subtotaal investeringen 2024	70.058.051			

Activanummer	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
9991894	Deklagenprogramma 2025		500.000		
9991895	Diverse kleine investeringen DNW 2025		116.000		
9991897	Reconstructie wegen 2025		475.675		
9992118	Wijkcentrum Angelslo, afbouwkosten 40 jaar		285.000		
9992119	Wijkcentrum Angelslo, afbouwkosten 15 jaar		195.125		
9992120	Wijkcentrum Angelslo, inrichting openbaar gebied		127.500		
9992186	Nntb inrichting openbaar gebied scholen 2025		393.443		
9991893	Vervanging openbare verlichting 2025		212.000		
9991896	Groenreconstructies 2025		200.000		
8252700	Kubota trekker tw 9991776		35.000		
8252701	Kubota trekker tw 9991777		35.000		
9991898	Sport- en spelvoorziening 2025		100.000		
9992147	Aankoop diverse landbouwgronden		100.000		
9991763	Knelpuntenpot Sport		182.000		
5252000	Doorzaaimachine tw 9991329		26.000		
5252001	Rijdend materieel tw 9991442		20.000		
5252002	Maaicombinaties (3 stuks) tw 9991597		375.720		
1525204	Zwembad Emmen ICT hardware tw 9991791		57.061		
5252003	Neptunusbad aanpass installaties tw 9990409		10.000		
5252004	Techn inst energiebesparing Neptunus tw 9990678		429.220		
5252005	Sport- en spelmateriaal zwembaden tw 9990960		12.270		
9992093	GRP 2022 Weitenveen, Varenhof e.o. rioolvervangng		700.000		
9992095	GRP 2022 Emmen, Verl. Spoorstraat e.o.		1.000.000		
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023		80.000		
9992178	Nntb huisvestingsplan PO en VO 2025		9.000.000		
9991880	Cofin RSPB Aansluiting N862 - Rondweg (N391)		420.000		
9991882	N391, tussen kruising N34 en folieconstructie		199.561		
9991883	Kruising N391-N862 (MM Bereikbaar)		26.667		
9991884	Ongelijkvloerse kruising Pottendijk		497.937		
9991885	Aanleg ongelijkvloerse kruising Houtweg		798.012		
9991886	Centrale aansluiting Bargermeer (N391)		1.495.919		
9991887	Dordsestraat tot kruising N391		883.826		
9991888	Nieuw Dordrecht/Bargermeer		1.830.783		
9991889	Bedrijventerrein A37 Pollux en Bargermeer		915.391		
9992159	EV-RSF-Angelsloerdijk fietsverbinding		120.000		
9992162	EV-RSF-Hoofdstraat Zuid herinrichting		560.000		
8252702	2 Klepelmaaiers tw 9991548		30.000		
1525200	Uitbreiding storage 2020 tw 9991825		200.000		
1525201	LAN/WLAN/Toegangscontrole tw 9991604		1.165.400		
1525206	Cognos 11 tw 9991878		57.865		
1525211	Devices Coevorden tw 9992061		17.620		
1525205	Thuiswerkplekken RUD tw 9991833		136.117		
	Krediet wegen 2025		9.000.000		
	Vrijval krediet wegen 2025 (omzetting krediet naar onderhoudsbudget)		-1.000.000		
	Inrichting openbaar gebied als gevolg van (nieuw)bouw van scholen		400.000		
	Investeringskrediet parkeerplaatsen		551.250		
	Vernieuwing verharding begraafplaatsen		468.000		
	Investeringskrediet kunstwerken		891.000		
	Vervangen riolering en herinrichten Weerdingerstraat -Hoofdstraat - Seinstraat		3.250.000		
	Doorfietsroutes F862		950.000		
	Projectuitvoering herinrichten openbare ruimte tussen Markt en Weiert en moderniseren Weir		1.000.000		
	Ontbrekende schakels fietsnetwerk		400.000		
	Centrale speelvelden sport en trimroutes in de openbare ruimte		650.000		
	IHP Binnensport kapitaallasten (fase 1)		8.167.150		
	Dekking: inzet krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed		-275.000		
	Vastgoed Rensenpark		1.925.000		
	Openbare ruimte Rensenpark		3625000		
	Subtotaal investeringen 2025		54.024.512		

Activanummer	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
9992112	Diverse kleine investeringen DNW 2026			116.000	
9992114	Reconstructie wegen 2026			475.675	
9992115	Deklagenprogramma 2026			500.000	
9992187	Nntb inrichting openbaar gebied scholen 2026			393.443	
9992111	Vervanging openbare verlichting 2026			212.000	
9992116	Groenreconstructies 2026			200.000	
8262700	Grafdeffkraan tw 9991483			139.450	
9992113	Sport- en spelvoorziening 2026			100.000	
6262000	Ketel Lindehof tw 9990821			10.000	
6262001	Brandmeldcentrale Raadhuis tw 9991272			240.865	
1526220	Publieksbalies KCC inventaris tw 9990909			45.500	
9991763	Knelpuntenpot Sport			182.000	
5261600	Bargeres kunstgrasbaan tw 9996544			15.700	
5262001	Cirkelmaaier tw 9991600			92.400	
5262000	Verhuursysteem tw 9991361			53.280	
5262002	Machines tbv zwembaden tw 9991599			15.400	
1526200	Digitalisering informatie tw 9991007			525.290	
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023			80.000	
9992179	Nntb huisvestingsplan PO en VO 2026			8.935.484	
9991880	Cofin RSPB Aansluiting N862 - Rondweg (N391)			420.000	
9991882	N391, tussen kruising N34 en folieconstructie			200.000	
9991883	Kruising N391-N862 (MM Bereikbaar)			26.667	
9991884	Ongelijkvloerse kruising Pottendijk			500.000	
9991885	Aanleg ongelijkvloerse kruising Houtweg			800.000	
9991886	Centrale aansluiting Bargemeer (N391)			1.500.000	
9991887	Dordsestraat tot kruising N391			1.183.304	
9991888	Nieuw Dordrecht/Bargemeer			2.451.130	
9991889	Bedrijventerrein A37 Pollux en Bargemeer			1.225.565	
9992159	EV-RSF-Angelsloerdijk fietsverbinding			1.478.140	
8262701	Tractor (Valtra) tw 9991550			140.000	
1326201	Software Kadaster en LV-WOZ tw 9992055			50.300	
1526205	Database servers tw 9992063			87.000	
1526206	Back-up omgeving tw 9992065			152.530	
1526202	Infoblox per dec 2020 tw 9991847			199.550	
1526204	Vervanging F5 per dec 2020 tw 9991846			75.860	
	Inrichting openbaar gebied als gevolg van (nieuw)bouw van scholen			400.000	
	Investeringskrediet parkeerplaatsen			578.813	
	Vernieuwing verharding begraafplaatsen			469.000	
	Eerste inrichting gymzaal Delflanden			150.000	
	Vervangen riolering en herinrichten Weedingerstraat -Hoofdstraat - Seinstraat			3.250.000	
	Projectuitvoering herinrichten openbare ruimte tussen Markt en Weiert en moderniseren WeiertMoer			287.500	
	Centrale speelvelden sport en trimroutes in de openbare ruimte			750.000	
	IHP Binnensport kapitaallasten (fase 1)			6.904.400	
	Dekking: inzet krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed			-375.000	
	Vastgoed Rensenpark			250.000	
	Openbare ruimte Rensenpark			3.750.000	
	Subtotaal investeringen 2026			39.237.246	

Activanummer	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1327200	GPS apparatuur tw 9991826				21.700
9992112	Diverse kleine investeringen DNW 2026				116.000
9992114	Reconstructie wegen 2026				475.675
9992115	Deklagenprogramma 2026				500.000
9992188	Nntb inrichting openbaar gebied scholen 2027				393.443
8272001	Schrobmachine tw 9991602				107.100
8272002	Softwarepakket parkeerverg. tw 9991739				29.000
9992116	Groenreconstructies 2026				200.000
8272700	Kleper Nimos tw 9991778 en 9991779				13.350
9992113	Sport- en spelvoorziening 2026				100.000
9991763	Knelpuntenpot Sport				182.000
5272200	Les- en spelmateriaal tw 9990576				11.500
8272701	Multi-jet riool tw 9991391				29.300
9991695	Woon- en leefbaarheidsvisies 2023				80.000
9992180	Nntb huisvestingsplan PO en VO 2027				9.774.194
9991882	N391, tussen kruising N34 en folieconstructie				200.000
9991883	Kruising N391-N862 (MM Bereikbaar)				26.667
9991884	Ongelijkvloerse kruising Pottendijk				500.000
9991885	Aanleg ongelijkvloerse kruising Houtweg				800.000
9991886	Centrale aansluiting Bargemeer (N391)				1.500.000
9991887	Dordsestraat tot kruising N391				2.027.565
9991888	Nieuw Dordrecht/Bargemeer				4.199.957
9991889	Bedrijventerrein A37 Pollux en Bargemeer				2.099.978
9991890	Extra maatregelen MM Bereikbaar				5.000.000
8272000	Greenline versnippercombi tw 9991774				49.900
8272702	Snippercombi compleet tw 9991549				111.000
8272703	Snipperaar tw 9991551				33.000
8272704	Werktuigdrager tw 9991552				75.500
1527201	Storage tw 9992199				164.000
1527216	Core san switches tw 9992198				81.635
1527206	Iphones Emmen tw 9992134				273.500
1527211	Laptops en Ipads Emmen tw 9992139				297.540
1527208	Iphones Coevorden tw 9992135				18.500
1527212	Laptops en Ipads Coevorden tw 9992140				189.420
1527207	Iphones Borger-Odoorn tw 9992136				71.136
1527213	Laptops en Ipads Borger-Odoorn tw 9992141				106.200
1527204	Iphones RUD tw 9992132				13.560
1527209	Laptops en Ipads RUD tw 9992137				74.076
1527202	Iphones St. De Toegang tw 9992130				28.060
1527214	Laptops en Ipads St. De Toegang tw 9992142				41.650
1527203	Iphones sociale teams BO tw 9992131				18.700
1527215	Laptops en Ipads sociale teams BO tw 9992143				23.380
1527205	Iphones Menso tw 9992133				36.900
1527210	Laptops en Ipads Menso tw 9992138				42.905
	Inrichting openbaar gebied als gevolg van (nieuw)bouw van scholen			400.000	400.000
	Investeringskrediet parkeerplaatsen				578.813
	Projectuitvoering herinrichten openbare ruimte tussen Markt en Weiert en moderniseren WeiertMoer				437.500
	Dekking: inzet krediet verduurzaming gemeentelijk vastgoed				-3.125.400
	Subtotaal investeringen 2027				28.428.904
	Totaal investeringen 2024-2027	70.058.051	54.024.512	39.237.246	28.428.904

Bijlage D - Overzicht lasten en baten per taakveld

(Bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1: Inwoners en Bestuur			
0.1 Bestuur	6.055	0	-6.055
0.2 Burgerzaken	3.755	2.014	-1.741
Programma 2: Economie en werkgelegenheid			
3.1 Economische ontwikkeling	9.929	2.675	-7.253
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	343	6	-337
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	246	282	36
3.4 Economische promotie	2.776	1.232	-1.543
Programma 3: Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	8.698	49	-8.649
1.2 Openbare orde en veiligheid	2.518	15	-2.502
Programma 4: Onderwijs en jeugd			
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	7.180	269	-6.911
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	10.652	5.055	-5.597
Programma 5: Bouwen, wonen en milieu			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	6.085	4.041	-2.044
5.5 Cultureel erfgoed	267	0	-267
7.2 Riolering	8.430	11.976	3.546
7.3 Afval	13.389	17.463	4.074
7.4 Milieubeheer	6.360	692	-5.669
8.1 Ruimtelijke Ordening	3.284	0	-3.284
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	10.549	9.776	-773
8.3 Wonen en bouwen	10.239	4.986	-5.252
Programma 6: Inkomensondersteuning			
6.3 Inkomensregelingen	68.973	53.445	-15.528
Programma 7: Openbare ruimte & Verkeer en vervoer			
0.63 Parkeerbelasting	0	3.745	3.745
2.1 Verkeer en vervoer	22.809	362	-22.446
2.2 Parkeren	3.476	234	-3.242
2.4 Economische Havens en waterwegen	12	0	-12
2.5 Openbaar vervoer	150	100	-50
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	12.476	316	-12.160
7.5 Begraafplaatsen	1.463	854	-609
Programma 8: Sport en cultuur			
5.1 Sportbeleid en activering	1.180	100	-1.081
5.2 Sportaccommodaties	11.864	2.557	-9.307
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	7.150	460	-6.690
5.6 Media	2.910	102	-2.808

(Bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
Programma 9: Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	17.681	11.404	-6.277
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	12.742	511	-12.231
6.4 WSW en beschutwerk	26.543	0	-26.543
6.5 Arbeidsparticipatie	14.282	725	-13.557
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	10.227	471	-9.756
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	20.781	172	-20.609
6.71b Begeleiding (WMO)	6.089	0	-6.089
6.71c Dagbesteding (WMO)	2.140	0	-2.140
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	1.283	252	-1.031
6.72a Jeugdhulp begeleiding	12.414	0	-12.414
6.72b Jeugdhulp behandeling	4.467	0	-4.467
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	1.177	0	-1.177
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	492	0	-492
6.73a Pleegzorg	3.364	0	-3.364
6.73b Gezinsgericht	4.885	0	-4.885
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	155	0	-155
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	7.396	0	-7.396
6.74b Jeugdhulp crisis-LTA-GGZ verblijf	3.087	0	-3.087
6.74c Gesloten plaatsing	535	0	-535
6.81a Beschermd wonen (WMO)	11.251	392	-10.859
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	7.588	0	-7.588
6.82a Jeugdbescherming	2.689	0	-2.689
6.82b Jeugdreclasering	395	0	-395
7.1 Volksgezondheid	8.202	2.277	-5.924
Programma 10: Bedrijfsvoering en inkomstenbronnen			
0.4 Overhead	43.883	5.167	-38.717
0.5 Treasury	886	2.460	1.574
0.61 OZB woningen	2.251	17.038	14.787
0.62 OZB- niet woningen	0	11.651	11.651
0.64 Belastingen Overig	647	425	-222
0.7 Algemene uitkering	455	312.755	312.300
0.8 Overige baten en lasten	12.433	230	-12.204
0.9 Vennootschapsbelasting	30	0	-30
Totaal:	483.667	488.736	5.069

Bijlage E - Overhead

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden zijn de kosten voor ICT, huisvesting en salarislasten van leidinggevend en ondersteunende teams (bijvoorbeeld financiën). De overheadkosten worden niet toegerekend aan de diverse programma's, maar centraal begroot en verantwoord (onder taakveld 0.4 Overhead). In de tabel wordt inzicht gegeven welke lasten en baten worden toegerekend aan de overhead en welk deel van de overheadkosten vervolgens wordt doorberekend aan projecten en grondexploitaties.

Doordat de overhead apart wordt verantwoord en niet worden doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's.

Voor de berekening van de lokale heffingen en tarieven worden de lasten van de overhead extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. Dit is in de paragraaf lokale heffingen inzichtelijk gemaakt.

Voor het toerekenen van de overheadkosten wordt gebruikt gemaakt van het overheadtarief per fte. Dit tarief is voor 2024 vastgesteld op € 41.257 en is bepaald door de totale (netto) kosten van overhead (ruim € 39,1 mln.) te delen door het totale aantal fte's (949,6). Het overheadtarief is ten opzichte van 2023 gestegen met ruim 1,5% (absolute stijging van € 629). Dit komt door mutaties in de kosten van overhead en het aantal fte's.

Na vaststelling van het overheadtarief hebben zich nog enkele wijzigingen voorgedaan, die hebben geleid tot mutaties op taakveld 0.4. Het betreft hier personele mutaties en mutaties m.b.t. kapitaallasten. Daarnaast is nieuw beleid verwerkt op taakveld 0.4. Er is, in totaal door voornoemde, ruim € 850.000 toegevoegd aan overhead. In onderstaande tabel wijkt het saldo overhead (netto) dan ook ruim € 850.000 af van het saldo overhead (netto) waarmee, bij de bepaling van het tarief, rekening is gehouden. Het overheadtarief is echter in een eerder stadium vastgesteld en, conform andere jaren, niet aangepast.

Omschrijving	Begroting 2024		Begroting 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Leidinggevenden en managementondersteuning primair proces	5.940	0	6.100	26,2
Financiën, toezicht en controle eigen organisatie	5.987	8	6.286	8
Inkoop, juridische en personeelszaken	5.237	40	5.355	40
Interne en externe communicatie	1.745	0	1.649	0
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	175	0	152	0
Informatievoorziening en automatisering	17.647	3.970	16.963	3.755
DIV, facilitaire zaken en huisvesting	8.311	1.032	8.350	1.032
Overig	157	0	502	0
Totaal	45.197	5.050	45.357	4.862
Saldo overhead (bruto)		40.148		40.495
Mutaties reserves		-117		-117
Saldo overhead (netto)		40.031		40.378
Doorbelasting overhead naar investeringen en GREX		-1.314		-1.357
Saldo overhead (na doorbelasting)		38.717		39.022

Bijlage F - Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten overheidslichamen vanwege de “Wet modernisering Vennootschapsbelasting overheidsondernemingen” vennootschapsbelasting (VPB) betalen over hun (winstgevende) ondernemersactiviteiten. Doel van de wet is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. De gemeente is, met de invoering van voornoemde wet, dan ook VPB-plichtig.

Afgelopen jaren is er uitgebreid onderzoek uitgevoerd over de impact van de VPB-wetgeving. Conclusie hieruit is dat er inzake de reguliere activiteiten, facilitaire dienstverlening, ICT dienstverlening, dienstverlening sociaal domein, grondexploitaties, reclameactiviteiten en de parkeeractiviteiten van de gemeente Emmen tot op heden sprake is van geen tot zeer geringe VPB-plicht.

De Belastingdienst heeft inmiddels op het onderdeel “reclameactiviteiten” landelijk een andere zienswijze/standpunt dan de gemeenten en legt naheffingsaanslagen op. De gemeente Emmen maakt per jaar bezwaar tegen de aanslag (of de eigen aangifte) en sluit zich aan bij de reeds lopende procedures van andere gemeenten op dit onderwerp. De geschatte VPB heffing per jaar op het onderdeel reclameactiviteiten is een bedrag tussen de € 25.000,- en € 35.000,-. De uitkomst van het juridische geschil is onzeker. Gezien deze onzekerheid en de geringe hoogte van het bedrag, is er geen budget opgenomen in de begroting voor de VPB-plicht.

Met betrekking tot de (gesloten) parkeeractiviteiten van de gemeente Emmen is het erg onzeker of de hogere parkeertarieven/de naweeën van corona leiden tot een winstgevende activiteit voor de VPB.

Bijlage G Financiële ontwikkelingen kadernota en raadsbrief

In deze bijlage is een nadere uitsplitsing gemaakt van het resultaat van de kadernota en daarmee het financiële uitgangspunt van de begroting 2024. Onderstaande tabel maakt inzichtelijk hoe het resultaat van de begroting 2023 zich heeft ontwikkeld tot het resultaat na vaststelling van de kadernota 2024. Vervolgens is een gedetailleerde uitsplitsing weergegeven van de verschillende ontwikkelingen uit de kadernota.

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Begrotingsresultaat begroting 2023	7.575	10.188	-8.455	nvt
Raadsbrief septembercirculaire 2022	-1.489	-1.032	-846	-
Vastgesteld begrotingsresultaat begroting 2023	6.086	9.156	-9.301	-
Raadsbrief decembercirculaire 2022	91	88	78	-
Actuele stand begrotingsresultaat vóór Kadernota 2024	6.177	9.244	-9.223	-19.762

Kadernota 2024:

Meerjarenperspectief Grondexploitatie Kadernota 2024	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen	2.354	3.526	5.054	16.664
Voorstellen gemeenschappelijke regelingen	-1.031	-1.706	-1.386	-936
Voorstellen collegebesluiten	-360	-360	-300	-300
Voorstellen met dekking	-11	-23	-	-
Voorstellen indexaties	-	-	-	-
Begrotingsresultaat kadernota 2024	7.130	10.682	-5.854	-4.334
Raadsbrief "coalitieakkoord en actueel financieel perspectief 2023-2027"	4.016	4.281	2.257	2.198
Begrotingsresultaat na behandeling kadernota 2024	11.146	14.963	-3.597	-2.136

Autonome ontwikkelingen kadernota 2024

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Verkiezingsapp	-40	-40	-40	-40
Onderhoud wandelknooppuntennetwerk	-18	-18	-18	-18
Bodemdaling	-450	-	-	-
Begroot resultaat MPG t.g.v. algemene reserve grondexploitatie	-808	-385	-224	-224
Actualisatie resultaat MPG o.b.v. recente doorrekening	1.098	43	459	-277
Af: naar de algemene reserve grondexploitatie	-1.098	-43	-459	277
BUIG	702	71	11	247
Voorbereiden SUMP	-75	-75	-	-
Uitbreiding en vervanging van het verkeersplanprogramma	-17	-17	-17	-17
Beheer exoten en oeverplanten	-200	-200	-200	-200
Stuf GEO koppeling	-36	-36	-36	-36
Herplant als compensatie voor kappen bomen	-250	-250	-250	-250
Vernieuwing verharding begraafplaatsen	-18	-37	-54	-54
Exploitatiebudget voor onderhoud civiele kunstwerken	-1.250	-850	-150	-
Investeringskrediet kunstwerken 2024/2025	-69	-118	-118	-118
Uitbreiding verkeersmilieumodel i.v.m. omgevingswet	-5	-5	-5	-5
Actualisatie bewegwijzering	-49	-49	-49	-49
Aanpak Raadhuisplein/extra verlichting langs fietspaden	-77	-77	-77	-77
Afboeken boekwaarde 31.12.2025 terrein P-Schapenveenweg	-100	-100	-	-
Onderhoud en beheer groen entreegebied Rensenspark	-	-	PM	PM
Werkplaats buitensport	-100	-100	-100	-100
Continuering bijdrage Sport Drenthe	-40	-17	-	-
Neptunusbad	PM	PM	PM	PM
Algemene Bedrijfsvoering budget zwembaden uitbreiden	-95	-95	-95	-95
Aanpassing Exploitatie en Capaciteit zwembaden	-275	-275	-275	-275
Hervormingsagenda Jeugdhulp	PM	PM	PM	PM
Kosten WMO - PGB (Beschermd Wonen)	1.200	1.200	1.200	1.200
Kosten WMO - spec. clientgeb. overeenkomsten	-500	-500	-500	-500
Transformatie Veilig Thuis Drenthe	-200	-200	-200	-200
Bezwaarafhandeling WOZ	-100	-100	-100	-100
Expertise diensten GGI Veilig	-100	-100	-100	-100
Af: dekking uit inkomsten partners	40	40	40	40
Aanpassing basisgegevens gemeentefonds	-852	-277	275	1.499
Vergoeding apparaatskosten bodem in gemeentefonds	476	476	476	476
Aanpassing pensioenpremie	336	336	336	336
Rentekosten	PM	PM	PM	PM
Extra accres prijzen/lonen gem. fonds o.b.v. voorjaarsnota 2023	3.965	6.636	7.988	8.496
Af: toevoeging aan stelpost indexaties lonen/prijzen	-3.965	-6.636	-7.988	-8.496
Vrijval stelpost autonome ontwikkelingen (jaarschijf 2024 en 2027)	3.000	3.000	3.000	6.000
Vrijval stelpost indexaties lonen/prijzen (jaarschijf 2024)	2.324	2.324	2.324	2.324
Rijksmiddelen vanaf 2027 o.b.v. voorjaarsnota 2023	-	-	-	7.000
Uitbreiding belastinggebied met ingang van 2027	-	-	-	PM
Aanpassing omslagrente van 1,1% naar 1,4%	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen kadernota 2024	2.354	3.526	5.054	16.664

Voorstellen gemeenschappelijke regelingen kadernota 2024

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Bijdrage Recreatieschap Drenthe	-15	-19	-22	-25
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	11	5	5	5
Bijdrage VRD	-348	-422	-190	-324
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	348	288	190	218
Bijdrage aan de RUD	-583	-731	-857	-868
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	164	210	169	139
Bijdrage aan de EMCO	-794	-862	-437	357
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	186	-	-	-
Bijdrage GGD	-325	-389	-438	-615
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	325	214	194	177
Bijdrage aan Mensio	-416	-542	-688	-942
Af: verrekening met taakmutaties	78	66	68	68
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	338	476	620	874
Voorstellen gemeenschappelijke regelingen kadernota 2024	-1.031	-1.706	-1.386	-936

Voorstellen collegebesluiten kadernota 2024

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Projectleiding Gebiedsontwikkeling tussen Markt en Weiert	-120	-120	-120	-120
Af: dekking uit doorbelasting kosten	-	-	60	60
Cameratoezicht	-32	-32	-32	-32
Kindergemeenteraad	-15	-15	-15	-15
Specifieke uitkering Klimaatakkoord rijksmiddelen	1.911	1.929	1.929	1.929
Af: te ramen als budget	-1.911	-1.929	-1.929	-1.929
Verbouwing de Drommedaar	-25	-25	-25	-25
Af: 50% dekking uit extra huuropbrengsten	12	12	12	12
Dienst monitoring en response	-300	-300	-300	-300
Af: dekking	120	120	120	120
Voorstellen collegebesluiten kadernota 2024	-360	-360	-300	-300

Voorstellen met dekking kadernota 2024

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Aanpassing geldigheidsduur reisdocumenten van 5 naar 10 jaar	-170	-170	-170	-170
Af: dekking verhoogde inkomsten reisdocumenten	170	170	170	170
Regiodeal - aanpassing cofinanciering 2024-2027	-75	-75	-75	-75
Af: dekking uit het SIOF	75	75	75	75
Structurele subsidie Rijnland Instituut 2024 t/m 2027	-50	-50	-50	-50
Af: dekking uit bestaand budget	50	50	50	50
Extra krediet bouw eigen gymzaal VSO De Atlas op de Meerdijk	-72	-72	-72	-72
Af: besparing kosten leerlingenvervoer	72	72	72	72
Inkomsten Faciliteitenbesluit ramen op juiste programma	-79	-79	-79	-79
Af: dekking binnen bestaande budgetten	79	79	79	79
Wet inburgering nieuwkomers	306	306	306	306
Af: dekking binnen bestaande budgetten	-306	-306	-306	-306
Extra middelen cultuur / SPUK Jeugdcultuur	250			
Af: te ramen als budget	-250			
Knelpuntenpot	-182	-182	-182	-182
Af: dekking uit bestaand budget	182	182	182	182
Aanschaf tractor t.b.v. onderhoud kunstgrasvelden	-11	-11	-11	-11
Af: dekking uit bestaand budget	11	11	11	11
Gymzaal kindcentrum Delftlanden	-11	-23	-91	-91
Af: besparing kosten leerlingenvervoer/verhuurinkomsten			91	91
Brede SPUK	2.277	2.277	1.805	-
Af: verrekening budget comb.funct. in gemeentefonds	-492	-492	-492	-
Af: te begroten kosten	-1.785	-1.785	-1.313	-
Asiel en migratie	-110	-110	-110	
Af: dekking uit middelen Oekraïne	110	110	110	
E-depot	-6	-20	-20	
Af: dekking	6	20	20	
Voorstellen met dekking kadernota 2024	-11	-23	0	0

Voorstellen indexaties kadernota 2024

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Indexatie subsidie recreatie en toerisme	-13	-22	-32	-41
Af: verrekening stelpost subsidies	13	22	32	41
Area - hogere kosten reinigingsbestek	-300	-300	-300	-300
Af: dekking uit tarief riolering	150	150	150	150
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	150	150	150	150
Aanpassen iVRI	-23	-45	-45	-45
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	23	45	45	45
Indexatie subsidie aan Atlas Theater	-250	-250	-250	-250
Af: verrekening stelpost subsidies	250	250	250	250
Indexatie subsidie aan Facet	PM	PM	PM	PM
Stijging kosten leerlingenvervoer	-20	-20	-20	-20
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	20	20	20	20
Indexering loonkosten EMCO personeel sportparken	-30	-30	-30	-30
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	30	30	30	30
Ophoging budget Jeugdhulp Regio Drenthe	-150	-150	-150	-150
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	150	150	150	150
OVA-indexatie jeugdhulp	-616	-616	-616	-616
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	616	616	616	616
CAO-akkoord 2023	-4.650	-4.650	-4.650	-4.650
Af: verrekening stelpost lonen 2023	2.360	2.360	2.360	2.360
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	2.290	2.290	2.290	2.290
Kosten Dimpact	-44	-44	-44	-44
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	44	44	44	44
Kosten bedrijfsvoering GEO	-30	-30	-30	-30
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	30	30	30	30
Kosten bedrijfsvoering software	-55	-30	-30	-30
Af: verrekening stelpost indexaties lonen/prijzen	55	30	30	30
Voorstellen indexaties kadernota 2024	-	-	-	-

Raadsbrief actueel financieel perspectief 2023-2027

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Effect meicirculaire 2023	4.716	4.397	1.482	1.218
LPO accres meicirculaire 2023 vanaf 2025 verrekenen met stelpost Kadernota 2024	-	-116	775	980
Vervallen stelpost besparingen jeugdhulp	-700	-	-	-
Mutatie BUIG-budget (voorjaarsnota 2023)	631	719	512	504
Af: doorvertaling naar de kosten BUIG binnen onze begroting	-631	-719	-512	-504
Raadsbrief actueel financieel perspectief 2023-2027	4.016	4.281	2.257	2.198

Bijlage H – Financiële kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de kengetallen weergegeven. In deze bijlage worden de kengetallen nader toegelicht en een analyse gegeven van het meerjarig verloop van de kengetallen.

Kengetallen alleen zeggen nog niet veel: het gaat enerzijds om de onderlinge relatie tussen kengetallen (en andere variabelen) en anderzijds om de ontwikkeling in de tijd die de kengetallen laten zien. Die meerjarige trend kan laten zien of de financiële positie verbetert of juist verslechtert.

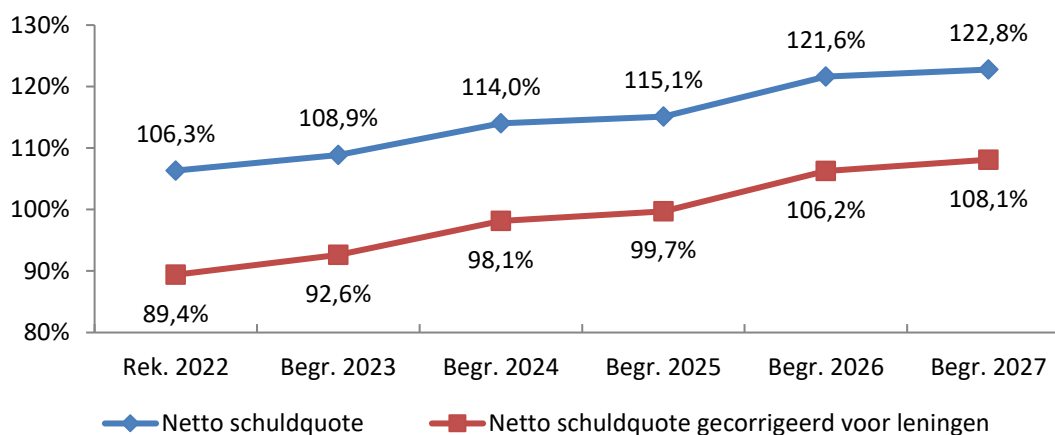
De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

1. Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

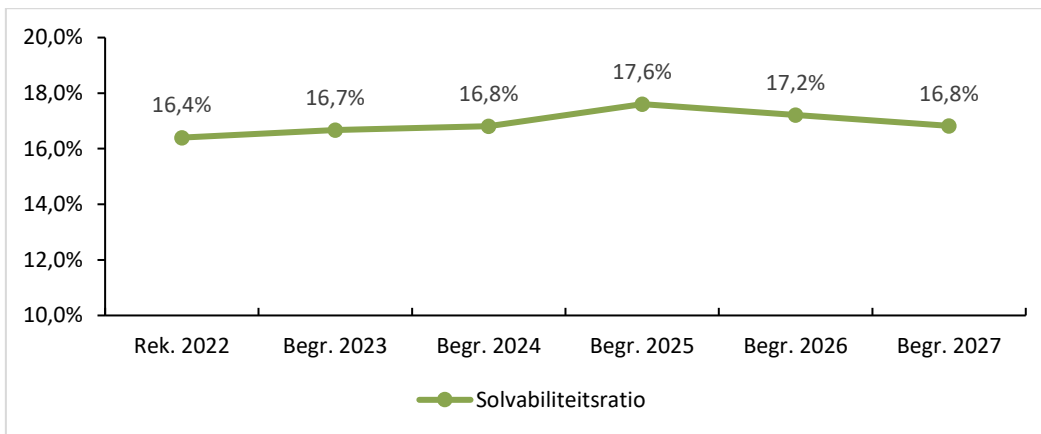
Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van het totaal van de baten. Hiermee kan een oordeel worden gevormd in hoeverre het inkomen van de gemeente toereikend is om de schuldverplichtingen te voldoen. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. Daarnaast wordt de netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, als apart cijfer gepresenteerd. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

In het algemeen geldt dat een lager percentage beter is dan een hoger. De signaalwaarde voor de netto schuldquote is >130%. Binnen de gemeente Emmen is sprake van een relatief hoge schuldendruk. Dit is veroorzaakt door de investeringen van afgelopen jaren in o.a. centrumvernieuwing. Tevens is te zien dat door de verstrekte lening aan Wildlands de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen lager is. In 2022 is de netto schuldquote verbeterd doordat o.a. de leningenportefeuille is gedaald. Door deze verbetering blijft de netto schuldquote voor het eerst sinds jaren meerjarig onder de signaalwaarde. De stijging ten opzichte van 2022 wordt veroorzaakt door de grote investeringen de komende jaren, o.a. in Emmen bereikbaar en riolering.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen (het totaal van de algemene reserve en de bestemmingsreserves) en de totale balansomvang weer. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. De signaalwaarde is <20% en daar zit de gemeente Emmen onder. Dit is het gevolg van jarenlange investeringen die (deels) zijn gedekt door de inzet van reserves. Om de solvabiliteit te verbeteren wordt t/m 2025 jaarlijks € 3,4 miljoen in de algemene reserve gestort, waarmee ook wordt getracht wordt het weerstandsvermogen te verhogen. In zowel 2021 als 2022 is de solvabiliteit gestegen door het positieve jaarrekeningresultaat.

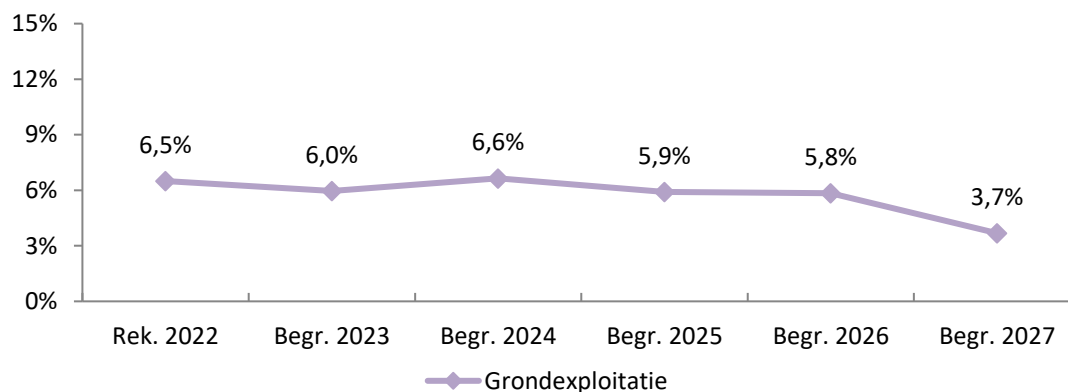

3. Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. In het algemeen geldt: hoe lager dit percentage hoe beter.

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

De signaalwaarde is >35%, echter het kengetal laat een veel lagere waarde zien wat wijst op een gering beslag en daarmee een gering risico van de grondexploitatie op de exploitatie van de gemeente.

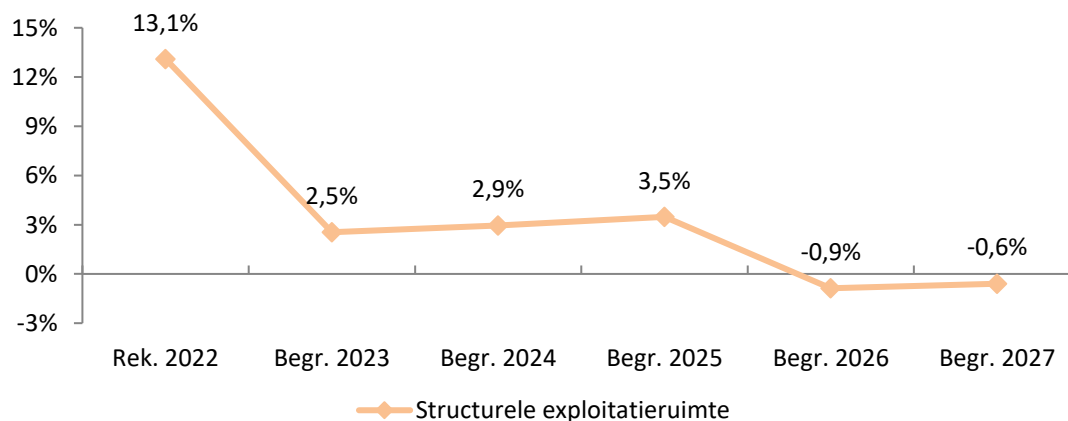

4. Structurele exploitatieruimte

In dit kengetal komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt om de structurele lasten te dekken. Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Over de periode tot en met 2025 is sprake van structurele ruimte, oftewel een positief saldo van structurele baten/lasten, en daarmee een meerjarig structureel sluitende begroting. Het hoge kengetal in 2022 is het gevolg van zowel hogere structurele baten als lagere structurele lasten. Vanaf 2026 is er geen structurele exploitatieruimte wat wordt veroorzaakt door het negatieve begrotingsresultaat (ravijn).

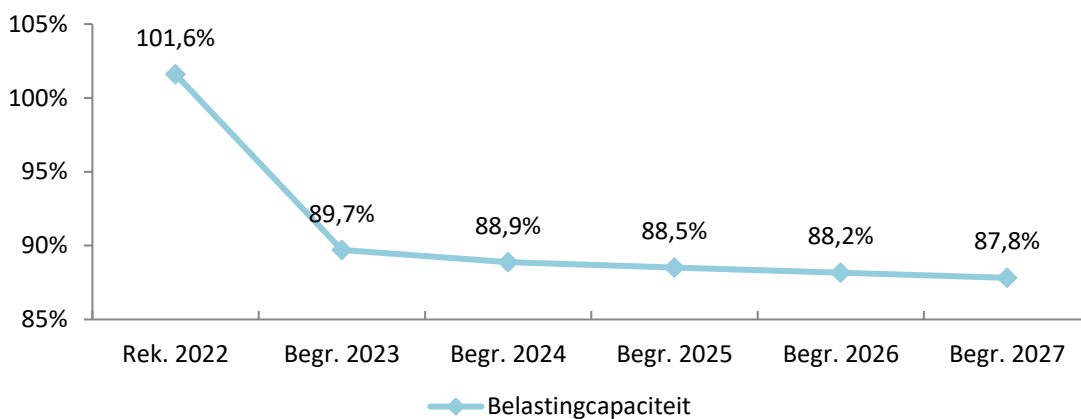
5. Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. Als dit percentage laag ligt, hoeft dat nog niet te betekenen dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. De lagere woonlasten kunnen immers ook veroorzaakt zijn door een lagere gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De signaalwaarde is >105%.

Het Coelo hanteert een nieuwe berekeningswijze omtrent de OZB. Bij de jaarrekening is dit per abuis foutief geïnterpreteerd, dit verklaart de grote daling van 2022 naar 2023. Op basis van de juiste berekening zou de belastingcapaciteit voor 2022 92,6% zijn.

De belastingcapaciteit is onder de 100% wat betekent dat in de gemeente Emmen de woonlasten lager zijn dan de gemiddelde landelijke woonlasten.

Bijlage I – Verbonden partijen

A. Deelname in gemeenschappelijke regelingen																		
<i>Bedragen x € 1.000</i>																		
Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Meerjarige bijdrage					Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2024										
		2024	2025	2026	2027	2028		Begin begrotingsjaar			Eind begrotingsjaar							
Recreatieschap Drenthe	Diever programma 2	€	196	€	204	€	211	€	218	€	218	8,0%	EV	€	1.176	EV	€	1.184
														WV	€	1.051	WV	€
													Resultaat	€	nihil			
<i>* cijfers uit begroting 2024</i>																		
De 12 Drentse gemeenten participeren. De burgemeester is voorzitter van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. De portefeuillehouder Recreatie en Toerisme is lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.																		
Eems Dollard Regio (EDR) Programma	Bad Nieuweschan programma 2	€	13	€	13	€	13	€	13	€	13	nvt	EV	€	713	EV	€	689
														WV	€	3.659	WV	€
													Resultaat	€	nihil			
<i>* cijfers uit jaarrekening 2022</i>																		
De portefeuillehouder werk is lid van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur.																		
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Drenthe	Assen programma 9	€	4.643	€	4.857	€	5.051	€	5.228	€	5.228	8,0%	EV	€	2.956	EV	€	3.801
														WV	€	11.208	WV	€
													Resultaat	€	618			
<i>* cijfers uit jaarrekening 2022</i>																		
De 12 Drentse gemeenten participeren. De gemeente is in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Volksgezondheid. De portefeuillehouder is tevens vicevoorzitter.																		
Gemeenschappelijke Veiligheidsregio Drenthe	Assen programma 3	€	7.846	€	8.182	€	8.346	€	8.622	€	8.622	8,0%	EV	€	2.210	EV	€	2.218
														WV	€	24.143	WV	€
													Resultaat	€	nihil			
<i>* cijfers uit begroting 2024</i>																		
De 12 Drentse gemeenten participeren. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de aan deze regeling deelnemende gemeenten. De Burgemeester is tevens lid van het dagelijks bestuur en plv. voorzitter.																		
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe	Assen programma 5	€	4.227	€	4.420	€	4.616	€	4.627	€	4.627	8,0%	EV	€	188	EV	€	425
														WV	€	4.348	WV	€
													Resultaat	€	nihil			
<i>* cijfers uit begroting 2024</i>																		
De gemeente is in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Toezicht en Handhaving. De portefeuillehouder is tevens voorzitter.																		
EMCO Groep	Emmen programma 9	€	3.462	€	2.869	€	2.058	€	1.264	€	1.264	81,9%	EV	€	-	EV	€	-
														WV	€	15.112	WV	€
													Resultaat	€	-1.291			
<i>* cijfers uit jaarrekening 2022</i>																		
3 gemeenten participeren in de EMCO groep. 4 portefeuillehouders zijn lid van het algemeen bestuur. 1 portefeuillehouder is tevens voorzitter van het db en ab.																		
Publiek Vervoer Groningen Drenthe	Assen programma 4 en 9	€	91	€	94	€	96	€	96	€	96	3,8%	EV	€	352	EV	€	263
														WV	€	45	WV	€
													Resultaat	€	1			
<i>* cijfers uit begroting 2024</i>																		

12 Groningse gemeenten, 12 Drentse gemeenten en de provincies Groningen en Drenthe participeren.

B. Deelname in stichtingen/ verenigingen/ overige

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Bijdrage	Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2024			
				Begin begrotingsjaar	Eind begrotingsjaar		
Stichting Bodembeheer Schoonebeek	Emmen programma 5	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				WV	N.B.	WV	N.B.
						Resultaat	N.B.
<i>* cijfers over vermogen niet bekend</i>							

Namens de gemeente is de portefeuille-houder Milieu en Duurzaamheid lid van de raad van toezicht.

PPS Bestemmingsplan Stroomdal	Schoonebeek programma 5	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				WV	N.B.	WV	N.B.
						Resultaat	N.B.
<i>* cijfers over vermogen niet bekend</i>							

Alle partijen hebben een gelijke stem. Besluiten en kunnen alleen worden genomen als alle partijen aanwezig zijn en met unanimiteit van stemmen.

Coöperatieve Vereniging DIMPACT	Enschede programma 10	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				WV	N.B.	WV	N.B.
						Resultaat	N.B.
<i>* cijfers over vermogen niet bekend</i>							

De portefeuillehouder zorg, welzijn en bedrijfsvoering vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur van de vereniging en de gemeentesecretaris is lid van de raad van commissarissen.

C. Deelnemingen niet zijnde verbonden partijen

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Bijdrage	Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2024			
				Begin begrotingsjaar	Eind begrotingsjaar		
Vereniging Internationaler Naturpark Bourtanger Moor Bargerveen	Meppen programma 2	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				WV	N.B.	WV	N.B.
						Resultaat	N.B.
<i>* cijfers over vermogen niet bekend</i>							

De gemeente Emmen heeft een zetel in het DB en de ledenvergadering.

Vereniging VEGANN	programma 10	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				WV	N.B.	WV	N.B.
						Resultaat	N.B.
<i>* cijfers over vermogen niet bekend</i>							

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente in de vereniging.

Stichting Duurzaamheid Essent	programma 10	Nvt	Nvt	EV	N.B.	EV	N.B.
				WV	N.B.	WV	N.B.
						Resultaat	N.B.
<i>* cijfers over vermogen niet bekend</i>							

Als oud-Essent aandeelhouder neemt de gemeente Emmen deel in de Stichting.

D. Deelname in coöperaties/ vennootschappen

Bedragen x € 1.000

Verbonden partij	Gevestigd te/ Programma	Meerjarig dividend					Zeggenschap	Vermogen en resultaat 2024					
		2024	2025	2026	2027	2028		Begin begrotingsjaar		Eind begrotingsjaar			
Area Reiniging NV	Emmen programma 5	€ 230	€ 230	€ 230	€ 230	€ 230	54,9%	EV WV	€ 7.426 € 14.207	EV WV	€ 7.984 € 17.102	Resultaat	€ 1.558

* cijfers uit jaarrekening 2022

Via stemrecht op aandelen: 54,94%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Stadionbedrijf Emmen BV	Emmen programma 10	Nvt					Nvt	EV WV	€ -1.387 € 3.393	EV WV	€ -1.385 € 3.402	Resultaat	€ 2
--------------------------------	-----------------------	-----	--	--	--	--	-----	----------	---------------------	----------	---------------------	-----------	-----

* cijfers uit concept jaarrekening seizoen 2021/2022
EV en WV gemeten van 30/6 2021 tm 30/6 2022

Via stemrecht op aandelen.

Vertegenwoordiger van de gemeente Emmen als aandeelhouder is de portefeuillehouder Financiën.

NV Bank Nederlandse Gemeenten	Den Haag programma 10	€ 145	€ 145	€ 145	€ 145	€ 145	0,1%	EV WV	€ 4.329.000 € 144.728.000	EV WV	€ 4.306.000 € 107.768.000	Resultaat	€ 300.000
--------------------------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	------	----------	------------------------------	----------	------------------------------	-----------	-----------

* cijfers uit jaarrekening 2022

Via stemrecht op aandelen: 0,105%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Enexis Holding	Rosmalen programma 10	€ 300	€ 300	€ 300	€ 300	€ 300	0,6%	EV WV	€ 4.432.000 € 4.268.000	EV WV	€ 4.491.000 € 4.622.000	Resultaat	€ 152.000
-----------------------	--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	------	----------	----------------------------	----------	----------------------------	-----------	-----------

* cijfers uit jaarrekening 2022

Via stemrecht op aandelen: 0,5917%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt					0,9%	EV WV	€ 1.569 € 20	EV WV	€ 1.535 € 7	Resultaat	€ -34
--	---------------------------------	-----	--	--	--	--	------	----------	-----------------	----------	----------------	-----------	-------

* cijfers uit jaarrekening 2021

Via stemrecht op aandelen: 0,8977%. De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

1e CSV Amsterdam BV	s-Hertogenbosch programma 10	Nvt					0,9%	EV WV	€ 393 € 27	EV WV	€ 312 € 23	Resultaat	€ -43
----------------------------	---------------------------------	-----	--	--	--	--	------	----------	---------------	----------	---------------	-----------	-------

* cijfers uit jaarrekening 2021

Via stemrecht op aandelen: 0,8977%. De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Menso NV	Emmen programma 9	Nvt					100%	EV WV	€ 1.924 € 5.975	EV WV	€ 1.666 € 5.391	Resultaat	€ -258
-----------------	----------------------	-----	--	--	--	--	------	----------	--------------------	----------	--------------------	-----------	--------

* cijfers uit jaarrekening 2022

Via stemrecht op aandelen: 100%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

NV Waterbedrijf Drenthe	Assen programma 5	€	1	€	1	€	1	€	1	12,02%	EV	€	52.108	EV	€	53.254
											W	€	145.747	W	€	165.750
											Resultaat		€	1.146		

** cijfers uit jaarrekening 2022*

Via stemrecht op aandelen: 12,02%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

Wildlands Adventure Zoo Emmen (incl. Atlas Theater)	Emmen programma 10	Nvt*							100%	EV	€	-41.660	EV	€	-42.455
										W	€	80.907	W	€	77.132
										Resultaat		€	-796		

** cijfers jaarrekening 2022*

Via stemrecht op aandelen: 100%.

De portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Emmen in de AvA.

De gemeente Emmen is 100 % aandeelhouder van NDP B.V. (aandeelhouder van Wildlands Adventure Zoo Emmen B.V.).

Bijlage J - Basisset Beleidsindicatoren

Conform de Regeling Beleidsindicatoren Gemeenten hanteren gemeenten voor het toelichten van de maatschappelijke effecten in de beleidsprogramma's en programmaverantwoording onderstaande beleidsindicatoren. De meest recent gemeten en aangeleverde waarden staan gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Onderstaande is gebaseerd op peildatum september 2023.

Programma 2 Economie en werkgelegenheid						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Funcziemenging	%	2022	Emmen	49.4	CBS BAG/LISA bewerking ABF Research	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
			Drenthe	51		
			Nederland	53.8		
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2022	Emmen	145.5	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			Drenthe	166		
			Nederland	174.1		
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Emmen	729.5	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
			Drenthe	773.3		
			Nederland	825.4		
Programma 3 Veiligheid						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2022	Emmen	8	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
			Drenthe	5		
			Nederland	8		
Misdrijven - Gewelddismisdrijven	per 1.000 inwoners	2022	Emmen	4.8	CBS - Criminaliteit	Het aantal gewelddismisdrijven. Voorbeelden van gewelddismisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
			Drenthe	3.7		
			Nederland	4.6		
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2022	Emmen	6.4	CBS - Criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
			Drenthe	5.7		
			Nederland	6		
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2022	Emmen	1.4	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
			Drenthe	1.5		
			Nederland	1.4		
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2022	Emmen	2.1	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
			Drenthe	1.4		
			Nederland	2.3		

Programma 4 Onderwijs en Jeugd						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Emmen	6.2	DUO / Ingrado	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
			Drenthe	2.9		
			Nederland	4.2		
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	Emmen	37	DUO / Ingrado	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.
			Drenthe	23		
			Nederland	24		
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vs- vers)	%	2022	Emmen	0	DUO / Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2021" staat voor schooljaar "2020/2021".
			Drenthe	0		
			Nederland	0		
Programma 5 Bouwen, Wonen en Milieu						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2021	Emmen	178	CBS statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
			Drenthe	148		
			Nederland	169		
Hernieuwbare energie	%	2021	Emmen	27	Klimaatmonitor - Rijkswaterstaat	
			Drenthe	44.8		
			Nederland	33.2		
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2022	Emmen	6.4	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
			Drenthe	6.4		
			Nederland	9.3		
Programma 6 Inkomensondersteuning						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2021	Emmen	8	CBS Jeugd	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Drenthe	6		
			Nederland	6		
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2021	Emmen	2	CBS Jeugd	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Drenthe	2		
			Nederland	2		
Netto arbeidsparticipatie	%	2022	Emmen	67.5	CBS Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
			Drenthe	70.6		
			Nederland	72.2		
Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder	2021	Emmen	498.6	CBS Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
			Drenthe	360.4		
			Nederland	431.2		

Programma 6 Inkomensondersteuning						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	Emmen	210.6	CBS Participatiewet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
			Drenthe	234.6		
			Nederland	197.7		
Programma 8 Sport en Cultuur						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Niet-sporters	%	2020	Emmen	63.6	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
			Drenthe	55.5		
			Nederland	49.2		
Programma 9 Sociaal Domein						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Demografische druk	%	2023	Emmen	78	CBS Statistiek Bevolking-bewerking ABF Research	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
			Drenthe	81.4		
			Nederland	70.3		
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2021	Emmen	1	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
			Drenthe	1		
			Nederland	1		
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	Emmen	13.7	CBS Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
			Drenthe	13.6		
			Nederland	13.2		
Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	Emmen	1.5	CBS Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
			Drenthe	1.2		
			Nederland	1.2		
Jongeren met jeugdreclassering	%	2022	Emmen	0.4	CBS Jeugd	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, kan jeugdreclassering eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
			Drenthe	0.4		
			Nederland	0.3		
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2019	Emmen	950	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeen
			Drenthe	781		
			Nederland	680		

Programma 10 Bedrijfsvoering en Inkomstenbronnen						
Indicator	eenheid	periode	Emmen / Drenthe / Nederland	waarde	bron	omschrijving
Gemiddelde WOZ waarde	x€1.000	2022	Emmen	208	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
			Drenthe	255		
			Nederland	317		
Gemeentelijke woonlasten éénpersoons-huishouden	€	2023	Emmen	882	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			Drenthe	831		
			Nederland	860		
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	€	2023	Emmen	913	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
			Drenthe	883		
			Nederland	942		